

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВАРА

на тему «Розробка та впровадження регіональних спортивних турів»

Здобувачки Лінцової А.Р.

4 курсу групи 242-51с

Керівники: професор Меліх О.О.
(посада, прізвище та ініціали)

ст.викладач Іванченков В.С.
(посада, прізвище та ініціали)

Кваліфікаційна робота допускається до захисту

Рішення кафедри від 22 листопада 2022 р., протокол № 5

Завідувачка кафедри ТБтаР _____ Наталя ДОБРЯНСЬКА
(назва кафедри) (підпис) (Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Одеса – 2022 рік

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет технології вина та туристичного бізнесу

Кафедра туристичного бізнесу та рекреації

Ступінь вищої освіти бакалавр

Спеціальність 242 Туризм

Освітня програма Міжнародний туризм

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри ТБтаР

Д.е.н., проф. Добрянська Н.А.

«____» _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Лінцової А.Р.
ПІБ

1. Тема роботи «Розробка та впровадження регіональних спортивних турів»

Затверджена наказом ОНТУ від 15 серпня 2022 р. наказ № 459-03

2. Термін здачі здобувачем закінченої роботи 06 грудня 2022 р.

3. Вихідні дані роботи

Література з розвитку туристичної сфери, законодавство, інтернет-джерела

4. Перелік питань, які потрібно розробити

1) Спортивний туризм в країнах світу

2) Особливості розвитку спортивного туризму в Україні

3) Розробка нового екстремально-спортивного туру з рафтингом

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначення обов'язкових креслень)

Презентація (18 слайдів)

6. Консультанти по роботі із зазначенням розділів роботи, що відносяться до їх компетенції:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
3	Добрянська Н.А.	01.09.2022	01.12.2022

7. Дата видачі завдання – «01» вересня 2022 р.

Керівники д.е.н., проф. Меліх О.О. _____
(підпис)

к.е.н., ст.викл. Іванченков В.С. _____
(підпис)

Завдання прийняла до виконання Лінцова А.Р.
(підпис)

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Термін виконання етапів роботи
1	<u>Спортивний туризм в країнах світу</u>	25.09.2022
2	<u>Особливості розвитку спортивного туризму в Україні</u>	25.10.2022
3	<u>Розробка нового екстремально-спортивного туру з рафтингом</u>	25.11.2022
4	Оформлення роботи	01.11.2022
5	Підготовка презентації	05.11.2022

Здобувач-дипломник _____ Лінцова А.Р.
підпис

Керівники роботи _____ О.О. Меліх
підпис
_____ Іванченков В.С.
підпис

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломник _____ Лінцова А.Р.
підпис

АНОТАЦІЯ

на кваліфікаційну роботу бакалавра

ДРБ містить 89 сторінок, 4 таблиці, список літератури з 34 найменування, 3 додатка.

Спортивний туризм з кожним роком набирає нових обертів та можливостей. Він дуже актуальний та популярний серед різних верств населення, особливо молоді. Він набагато екстремальніший за інші види туризму й для багатьох людей цікавіший. Існує багато напрямів спортивного туризму. Наприклад, горний, водний, пішохідний, спелеотуризм, лижний і т.д. В Україні особливо дуже розвинутий спортивний, екстремальний туризм. В нас багато людей залюбки займаються спортом, вирушають в походи, ведуть активний спосіб життя. Зараз в Україні спортивний туризм є офіційно визнаним видом спорту. Активному розвитку спортивного туризму в Україні сприяють гарні інвестиції, любов молоді до спорту, нові фестивалі, народні свята, тури. Все це дуже притягує туристів і привертає до нашої країни багато приємної уваги. Спортивний туризм є пріоритетним і завдяки ньому й впливає на розвиток як внутрішнього, так і зовнішнього туризму по країні. Також, заняття спортом і відкриття нових горизонтів щодо спортивного туризму, сприяє не тільки гарному фізичному самопочуттю, а й моральному. Такі туристи постійно себе розвивають і вдосконалюють, завжди готові до нових цікавих пригод. Тому заняття туризмом виховує певні навички в кожного, хто цим займається. Особливо, самоконтроль, дисципліна, режим, дух авантюризму, любов до оточуючих.

Дуже важлива географічна підготовка. Потрібно розуміти що тебе оточує, природні явища, що можна їсти та пити на відкритій місцевості, дослідження навколишнього середовища.

Щодо водного туризму, він є одним з найпопулярніших видів екстремального туризму в Україні. Доречі, в нас він дуже розвинений. Багато туристів обирають саме його за його цікавість, доступність та деяку непередбачуваність. В Україні понад 123 річки на яких можна проводити сплави, а це дуже гарний показник. Серед недоліків: недостатнє рекламно-інформаційне забезпечення; слабка управлінська культура туризму; недостатньо висока якість послуг та невідповідність матеріальної бази та якості послуг міжнародним вимогам та інші. Річки України поділяються на 3 групи за категорією складності, тому кожен зможе обрати для себе бажаний. Для найлегшої категорії підходять навіть діти, вони можуть порадувати себе водним відпочинком.

Також, щодо перевагобраної мети та теми роботи, це є загальна доступність та невеликий цінник, тому багато хто може собі це дозволити. Також, сама природа України благоприємно впливає на це.

ANNOTATION to the bachelor's degree

The work contains 89 pages, 4 tables, a list of literature from 34 names, 3 appendices.

Sports tourism is gaining new momentum and opportunities every year. It is very relevant and popular among different segments of the population, especially young people. It is much more extreme than other types of tourism and is more interesting for many people. There are many directions of sports tourism. For example, mountain, water, hiking, speleotourism, skiing, etc. Sports and extreme tourism is particularly well developed in Ukraine. In our country, many people like to play sports, go hiking, and lead an active lifestyle. Currently, sports tourism is an officially recognized sport in Ukraine. Active development of sports tourism in Ukraine is facilitated by good investments, young people's love for sports, new festivals, public holidays, and tours. All this attracts tourists and attracts a lot of pleasant attention to our country. Sports tourism is a priority and thanks to it, it affects the development of both domestic and foreign tourism in the country. Also, playing sports and opening new horizons in terms of sports tourism contributes not only to good physical well-being, but also moral well-being. Such tourists are constantly developing and improving themselves, always ready for new interesting adventures. Therefore, the occupation of tourism develops certain skills in everyone who is engaged in it. Especially, self-control, discipline, regime, spirit of adventure, love for others.

Geographical training is very important. You need to understand what surrounds you, natural phenomena, what you can eat and drink in the open area, environmental research.

As for water tourism, it is one of the most popular types of extreme tourism in Ukraine. By the way, it is very developed in our country. Many tourists choose it for its interest, accessibility and some unpredictability. In Ukraine, there are more than 123 rivers on which you can raft, and this is a very good indicator. Among the shortcomings: insufficient advertising and information provision; weak management culture of tourism; insufficiently high quality of services and inconsistency of the material base and quality of services with international requirements and others. The rivers of Ukraine are divided into 3 groups according to the category of difficulty, so everyone will be able to choose the one they want. Even children are suitable for the easiest category, they can enjoy a water vacation.

Also, in terms of advantages of work and topic, it is widely available and has a small price tag, so many can afford it. Also, the very nature of Ukraine has a favorable effect on this.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
 РОЗДІЛ I СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ В КРАЇНАХ СВІТУ.....	9
1.1. Загальна характеристика спортивного туризму	9
1.2. Види та функції спортивного туризму	13
1.3. Різновиди спортивного туризму в країнах світу.....	24
Висновки до 1 розділу	31
 РОЗДІЛ II ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	32
2.1. Види спортивного туризму в Україні.....	32
2.2. Аналіз діяльності агенцій/операторів регіонального спортивного туризму	41
2.3. Екстремальний туризм в Україні. Особливості рафтингу.....	46
Висновки до 2 розділу	54
 РОЗДІЛ III РОЗРОБКА НОВОГО ЕКСТРЕМАЛЬНО-СПОРТИВНОГО ТУРУ З РАФТИНГОМ.....	56
3.1. Програма туру, опис маршруту.....	56
3.2. Правила безпеки туристів.....	60
3.3. Розрахунок вартості туру	65
Висновки до 3 розділу	71
ВИСНОВКИ.....	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	73
ДОДАТКИ.....	76

ВСТУП

Спортивний туризм дуже цікавий, активний та естримальний вид туризму, який добре розвинений у багатьох країнах. Все це потребує від туриста значної фізичної та моральної підготовки, а також різних навичок. Турист, який обрав для себе спортивний туризм, зобов'язаний підійти до цього відповідально, бо це може вплинути на його здоров'я та життя. Особливо це стосується екстремально-спортивного туризму. Такі тури, зазвичай, несуть в собі багато цікавих пригод, подолання певних перешкод, проходження великих дистанцій, іноді непередбачуваних обставин. Також такий вид туризму включає в себе багато напрямів, тому кожен зможе обрати для себе те, що точно сподобається йому. Це може бути зайняття альпінізмом, прогулянка пішки, вело туризм, похід в гори (альпінізм) або водний. Зазвичай, спортивний туризм- це груповий туризм, тобто формуються невеликі групи людей. Все це не просто так, бо в першу чергу це безпека людини. В таких групах кожний несе відповідальність не лише за себе, а й за товариша. Та завдання порівну розподіляються на кількість людей. Зараз в Європі дуже добре розвинений туризм і продовжує розвиватися постійно. Дуже добре в 21 столітті цьому допомагає реклама, завдяки якій більшість людей дізнаються про новий спосіб пригод. Наприклад, європейські Альпи є дуже цінними в цьому виді туризму і відомими на весь світ. Вони на відмінно справляються зі своєю задачею привертати увагу туристів до себе і спортивного туризму взагалі. Особливо це стосується любителів альпінізму і горного туризму. Протягом року туди з'їжджаються багато туристів з різних країн та заселяються на туристичні бази. Також дуже розвинені країни в плані спортивного гірського туризму- Австрія, Швейцарія, Румунія, Україна, Болгарія, Італія, тощо. Це дуже актуально в будь-яку пору року, особливо взимку та влітку. Відомі на весь світ масові змагання посягають особливе

місце в розвитку спортивного туризму. Напевно, немає людини котра не знає про Олімпійські ігри. Навіть фінансова підтримка різних спортивних змагань з боку вболівальників дуже добре впливає на економіку країни та допомагає подальшому її розвитку. Щодо України, спортивний туризм також добре розвивається завдяки любові до нього людей, реклами, інвестицій з боку інших країн та власного зацікавлення. Зараз спортивний туризм являється офіційно визнаним видом спорту, що закріплено документально. В нас розвинені на високому рівні і водний, і пішохідний, і гірський, і вело туризм. Дітей змалечку знайомлять зі спортом, тому в нашої країни багато перспектив і велике майбутнє.

Мета дослідження: ознайомитися з розвитком спортивного туризму в країнах світу, особливо в Україні та розробити свій тур, ознайомившись з конкурентами та створивши його конкурентно спроможним. Ознайомитися з перевагами та недоліками спортивного туризму в різних країнах. Зробити висновки щодо цього.

Матеріал та методи дослідження: ознайомлення з великою кількістю літератури, підняття цікавої інформації, зроблення висновків.

Завдання дослідження:

У першій главі роботи розглянут розвиток спортивного туризму в країнах світу. Його різновиди, види та функції.

У другій главі я звернула увагу на розвиток своєї країни- України. Як розвивається в ній спортивний туризм і зробила з цього певні висновки.

У третій главі я приділила увагу створенню особливого туру, зробила його конкурентно спроможним та цікавим.

РОЗДІЛ І СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ В КРАЇНАХ СВІТУ

1.1. Загальна характеристика спортивного туризму

Спортивний туризм - вид спорту із подолання протяжного відрізка земної поверхні, званого маршрутом. Під «земною поверхнею» мається на увазі не тільки кам'яна поверхня Землі, але й водна, та розташовані під ними печери. Під час проходження маршруту долаються різні специфічні природні перешкоди. Наприклад, гірські вершини і перевали (у гірському туризмі), чи річкові пороги (у водному туризмі).

Спортивний туризм має цільову функцію - спортивне вдосконалення у подоланні природних перешкод. Це означає вдосконалення навичок які необхідні для безпечного пересування людини по пагорбам і моральне вдосконалення фізичної підготовки задля подолання складного природного рельєфу.

Спортивний туризм відіграє передову роль в процесі освоєння людьми нових територій. Він допомагає побачити та належним чином оцінити потенціал своєї країни. Поряд з цим - він є рушійним фактором у пізнанні та ознайомленні індивідів з природою, культурою та іншими сферами життя в окремих регіонах та певних країнах. Також, за рахунок вище вказаного можна зробити висновок що туризм допомагає нам у спілкуванні з представниками інших національностей, вікових категорій, віросповідань, тощо.

Спортивний туризм - адреналін. Це відчуття від якого одночасно кипить та холоне кров. Такий вид відпочинку з одного боку дає людині багато позитивних емоцій, допомагаючи отримувати насолоду від життя, а з іншого - нагадує їй про те, що вона лише людина

Спортивний туризм є важливим засобом сприяння підвищенню соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх стосунків між народами і зміцнення миру. Цей вид туризму має на меті спортивне вдосконалення в подоланні природних перешкод.

Це означає вдосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок, фізичної підготовки, необхідних для безпечного пересування людини по місцевості, яка насичена природними перешкодами, в процесі походу. Спортивний туризм є одним з наймасовіших видів спорту. Він має багатовікову історію і традиції, які містять не тільки спортивну складову, а й особливе світосприйняття любителів пригод, а також незвичайний спосіб життя.

Спортивний туризм включає в себе безліч всіляких напрямків. Він є активним, а часто і екстремальним видом подорожей, має на увазі автономне подолання великих відстаней і різноманітних локальних перешкод, що вимагає від туриста фізичної сили, доброго здоров'я і володіння різними навичками. На відміну від звичайних маршрутів, траси для спортивного туризму класифікуються за рівнями складності.

Вони визначаються наявністю на шляху всіляких перешкод - вершин, перевалів, каньйонів, скель, льодовиків, річкових порогів і т.п. Подолання маршрутів певної протяжності і складності дає право туристу на отримання спортивного звання - від юнацького розряду до майстра спорту міжнародного класу. Подорож є груповою, як правило, до складу команди входить 5-10 чоловік[1].

Однією із сучасних тенденцій світового розвитку кінця XX ст. — початку XXI ст. стало глобальне розширення сфери туризму, що характеризується тимчасовим і добровільним масовим переміщенням людських потоків на інші природно-географічні і соціокультурні території з метою активного проведення часу і відпочинку. Проведення міжнародних спортивних заходів зумовлює масові подорожі людей в інше середовище, прискорюючи там економічні, законодавчі і соціокультурні перетворення.

Крім того, заходи спортивного характеру можуть розглядатися і використовуватися у туристичній галузі як диверсифікований турпродукт, формуючи таким чином новий імідж країни чи міста їх організації. Популярність і доступність відвідування таких заходів, як Олімпійські Ігри,

Чемпіонати з футболу тощо, серед населення дають підстави вважати спортивний туризм, який виражається з їх допомогою, серед пріоритетних напрямів розвитку міжнародного туризму зокрема і національної економіки загалом[2].

Спортивний туризм — це специфічний вид туристсько-спортивної діяльності, головною формою якої є спортивний похід або змагання з видів туризму, ці види діяльності спрямовані на випробовування фізичних, психічних, духовних сил людини, удосконалення туристської майстерності туриста, виконання нормативів спортивних розрядів.

Спортивний туризм має за мету спортивне удосконалення в подоланні природних перешкод. Це означає удосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок, фізичної підготовленості, необхідних для безпечного пересування людини по місцевості. Для реалізації спортивної мети здійснюють подорожі, насичені природними перешкодами, що дає змогу класифікувати їх як спортивні походи.

Спортивним туризмом в Україні займається Федерація Спортивного Туризму України. Люди які займаються спортивним туризмом є спортсменами. Основною ідеєю спортивного туризму є участь спортсменів в спортивних походах, змаганнях зі спортивного туризму, експедиціях та екскурсіях.

Аналіз визначення “спортивного туризму”

Спортивний туризм сьогодні є поширеним явищем. Тому варто відзначити, що в концепції “спортивного туризму” спорт розглядається як об’єкт туристичної привабливості, висуваючи на перший план властивості спорту як унікального елементу туристичної галузі.[3].

Феномен “спортивного туризму” виявляється і характеризується через загальновідомі події, як Олімпійські Ігри, Світові та Європейські Чемпіонати тощо. Найстаріші задокументовані приклади спортивного туризму починають прослідковуватися із стародавніх Олімпійських Ігор у 776 р. до н.е. Однією із найперших праць, що описує взаємозв’язок між спортом і туризмом, є “Спорт

і туризм”, написаною Доном Ентоні (Don Anthony) для Центральної Ради Фізичного Виховання у Великобританії в 1966 р., який просто розглядав роль, що міг би відігравати спорт у туризмі. Хоча ще кілька десятиліть назад не можна було говорити про такий повноцінний напрям у туризмі, як спортивний.

Сьогодні багато дослідників інтерпретують поняття “спортивний туризм” по-різному. Так, М.П.Мальська, В.В.Худо і В.І.Цибух розглядають спортивний туризм як пересування людей у вільний час, щоб займатися спортом, який має такі різновиди: пішохідний; гірський; водний (на плотах, байдарках); лежечетарський; гірськолижний; велосипедний; автомобільний та інший, тоді, як Т.Г.Сокол наголошує, що “спортивний туризм” об’єднує подорожі для участі у спортивних заходах як у ролі глядача-уболівальника, так і для безпосередньої участі у заняттях спортом.

У свою чергу, І.В.Зорін, В.А.Квартальнов і Т.П.Каверіна у своєму підході до тлумачення вищеназваного поняття звертають увагу на те, що ринок спортивного туризму складає така група споживачів, як особи (непрофесійні спортсмени), які бажають під час подорожі чи на дозвіллі займатися обраним видом спорту. Таким чином, до цієї групи турів відносяться спеціалізовані тури, зорієнтовані на спортивні заняття, що виділяються у спеціальні програми, а відповідно в окремі сегменти попиту. А.В.Бабкін вказує на те, що спортивний туризм передбачає виїзд для проведення спортивних заходів у тих чи інших країнах чи регіонах. Його можна розділити на професійний і любительський туризм.

Різноманітні тлумаченнями поняття “спортивний туризм” пропонуються і вченими Зах.Європи і США. Так, згідно із визначенням С. Хадсона, спортивний туризм — це не лише спортивна діяльність, а й можливість обрання місця відпочинку, з яким вона пов’язана і яка виражається через організацію різноманітних спортивних заходів.

Такі спортивні події можуть використовуватися як сприяючий інструмент розвитку туризму в країні їх проведення, оскільки такі заходи привертають багато туристів, у змінній поведінці яких, спорт стає частиною

туристичної діяльності, а спортивні події — туристичними ресурсами, які можуть поступово поліпшити імідж країни. Треба відзначити, що у випадку пасивної участі, спортивна подія носить і розважальний характер, оскільки глядачі розглядають її як можливість відпочинку і приємного проведення дозвілля.

Цікавим є підхід і Хізер Дж. Гібсона, який висунув свої пропозиції щодо визначення даного поняття у презентації під назвою “Спортивний туризм на роздоріжжі? Міркування для майбутнього” на конференції Асоціації дослідження проведення дозвілля у 2001 р., де і пропонує дефініцію поняття “спортивний туризм”, що поєднує три поведінкових набори: це заснована на дозвіллі подорож, в якій тимчасово знаходяться люди за межами місця проживання для а) участі у фізичній діяльності; б) спостереженні за фізичною діяльністю; в) відвідуванні заходів, пов’язаних з фізичною діяльністю.

Заслуговує на увагу трактування Дж.Стендевена і П. де Кнопа, які вважають, що поняття “спортивний туризм” охоплює всі форми активної чи пасивної участі у випадковій чи організованій спортивній діяльності з некомерційних чи комерційних/ділових причин, що включена у подорож за межами місця проживання і роботи. Вони також відзначають, що спорт — це сегмент туристичної індустрії, а туризм забезпечує інфраструктуру для розвитку спорту.

1.2 Види та функції спортивного туризму

Функції спортивного туризму. Однією з основних функцій спортивного туризму є оздоровча. Тому сьогодні спортивний туризм ми іноді іменуємо спортивно-оздоровчим. Оздоровча цінність туризму полягає у тому, що природа взаємодіє з людиною, виконуючи стосовно неї низку важливих функцій: реабілітаційну, психотерапевтичну, естетичну та пізнавальну. Довгочасність такої взаємодії загартовує людину та підвищує фізичну життєдіяльність організму. Водночас туристична діяльність проводиться за

будь-яких погодних умов і для проходження маршруту вимагає фізичного та психологічного навантаження.

Людина - органічна ланка цілісної екосистеми. І тому тяжіння міського жителя до природи, не зіпсованої цивілізацією, є зрозумілим.

Туризм - особлива форма зв'язку людини з природою. З епізодичного, затьмареного умовами повсякденності, щоденного поспіху, "марноти марнот" туризм перетворюється на постійно діючий, звільнений від пут повсякденності домінуючий серед інших способів екзистенційного буття. Іншими важливими завданнями спортивного туризму є можливість раціонального використання вільного часу, а також самореалізація та самоствердження людини в суспільстві.

Антропологічна та ціннісна функції філософії туризму підкреслюють, що головна ставка в туризмі робиться на людину, яка самореалізується, на відміну від людини політичної чи економічної, яка проявляє свою частковість, виконуючи конкретну функцію.

У спортивному туризмі, який здійснюється передусім через використання фізичних сил людини, види туризму поділяються за способом або середовищем пересування на пішохідний, велосипедний, водний, вітрильний, лижний, гірський, авто-мото і спелеотуризм.[4].

За видами спортивний туризм поділяється на:

- *пішохідний туризм* - пересування на маршруті проводиться в основному пішки;
- *лижний туризм* - пересування на маршруті здійснюється в основному на лижах;
- *гірський туризм* - піші походи в умовах високогір'я;
- *водний туризм* - сплав по річках залежно від категорії, річки, як правило, гірські;
- *спелеотуризм* - подорожі по підземних порожнинах;
- *вітрильний туризм* - подорожі на суднах під вітрилом по морю або акваторіями великих озер;

- *на засобах пересування* - розділ, що включає в себе велосипедні, кінні та авто- та мотоподорожі;
- *комбінований туризм* - подорожі, що поєднують в собі елементи різних видів туризму.

За організаційними формами спортивний туризм поділяється на: спортивні походи, змагання зі спортивного туризму, експедиції, екскурсії. До спортивного туризму можна віднести і такі екзотичні і рідкісні його види, в яких маршрути долаються верхи на конях, верблюдах, віслюках, ламах, слонах, оленях, на собачих упряжках, на повітряних кулях, на вітрильних суднах, за допомогою пірнання з аквалангом тощо. Ці види, в силу своєї унікальності, не мають значного поширення і, як правило, існують у вигляді тривалого катання екскурсантів на спеціально навчених тваринах, а також яхтах, повітряних кулях і т. ін., або індивідуального спорту.

Отже, основними видами спортивного туризму, що здатні забезпечити найбільшу масовість при значному фізичному навантаженні, обов'язковій всебічній тактичній і технічній туристській підготовці, наявності певної спортивності і оздоровчого ефекту, є пішохідний, лижний, водний (сплав і гребля на плотах і човнах) і велосипедний.

Кожний з видів спортивного туризму має свої характерні особливості. За організацією походу, його маршрутом, засобами пересування неважко віднести його до певного виду туризму - пішохідного, гірського, лижного, водного, велосипедного. Серед цих видів до певної міри умовно виділяється гірський туризм: його можна вважати різновидом пішохідного туризму, хоча існує не менше підстав для віднесення його до альпінізму.

Природні умови високогірних районів і специфіка перешкод ставлять перед гірськими туристами багато не властивих іншим видам туризму завдань. Він відрізняється і значним арсеналом спеціального спорядження, і специфічними технічними прийомами, і тактикою, і необхідністю висотної акліматизації тощо.

Вид спорту «Спортивний туризм» був включений в Єдину спортивну

класифікацію в 1949 р., має певні розрядні вимоги для отримання спортивних звань і розрядів. У 1970 вперше були проведені змагання на кращий туристський похід.

В цілому позитивна дія спортивно-оздоровчого туризму як самостійного і соціально-орієнтованого виду діяльності і способу життя значного прошарку суспільства пояснюється тим, що він являється:

1. формою «народної дипломатії», яка заснована на реальному знайомстві з життям, історією, культурою, звичаями народів;
2. ефективним засобом духовного і фізичного розвитку особистості, виховання дбайливого відношення до природи, взаєморозуміння і взаємоповаги між народами і націями;
3. найбільш демократичним видом відпочинку, який характеризується специфічною формою народної творчості, вільним вибором форми власної активності усіх соціально-демографічних груп населення, починаючи з дітей дошкільного віку і закінчуючи пенсіонерами.

Особливо відмітимо, що спортивно-оздоровчий туризм займає важливе місце у професійній підготовці фахівців з фізичної культури і спорту. У практичній діяльності вказаних фахівців потрібні теоретичні знання і практичні уміння організації туристської роботи з основними віковими групами населення, проведення учбово-тренувальних, спортивних, краєзнавчих і інших походів в різних кліматичних і географічних районах, розробки і проведення комбінованих походів.

Завдяки відносній доступності спортивно-оздоровчим туризмом займаються діти та учнівська молодь, а також всі верстви населення незалежно від соціального стану і достатку. Спортивний туризм є одним з поширених видів спорту. З точки зору соціології виділяють соціальні підрозділи в спортивному туризмі: команда (туристська група), секція (клуб туристів), федерація спортивного туризму.

Туристсько-спортивне змагання - це пересування людини поодиноці або у складі групи в природному середовищі на будь-яких технічних засобах і без таких. Проводиться на наступних класах дистанцій:

- I - Клас довгих дистанцій - «спортивні походи і тури».
- II - Клас коротких дистанцій - «укорочені спортивні походи і тури».
- III - Клас нестандартних дистанцій - «подорожі і тури».
- IV - «Аварійно-рятувальні і екстремальні дистанції і тури».
- V - Клас технічних дистанцій - «туристське багатоборство».
- VI - Клас технічних дистанцій на штучному рельєфі (перешкодах)[5].

Свої характерні особливості має кожний з видів спортивно-оздоровчого туризму. За маршрутом, організацією походу, засобами пересування можна віднести його до певного виду туризму - пішохідного, лижного, водного, гірського, велосипедного.

Серед цих видів виділяється гірський туризм: його можна вважати різновидом пішохідного туризму, хоча це двояке питання, бо також само його можна віднести до альпінізму. Перед гірськими туристами є багато завдань, які не притаманні іншим видам туризму. Саме через умови високогірних районів і специфіку перешкод.

Серед них є відмінності у вигляді великого арсеналу спеціального спорядження, тактики, необхідності висотної акліматизації, специфічних технічних прийомів тощо. Пішохідний і гірський туризм. Ці два види туризму мають більше спільного, ніж відмінного. Навіть дуже багато спільного, бо вони щільно пов'язані.

Це і спосіб пересування - пішки, і спільні технічні прийоми подолання складного рельєфу, водних перешкод тощо. Відмінність же - перш за все в тому, що пішохідні походи здійснюються у всіх районах, а гірські - тільки у високогірних. Однак ця головна відмінність справджується лише для походів I - III категорій складності, оскільки пішохідні маршрути вищих категорій

складності часто здійснюються, крім лісових і пустельних місцевостей, і в гірські райони, хоча якісні відмінності (технічна складність подолання перевалів) зберігаються.

До найпростіших перешкод, характерних для пішохідних походів у рівнинних районах можуть бути віднесені схили пагорбів, ділянки густого лісу, ярів, балок, незакріплених пісків, струмки, болота, річки. В невисоких і середньої висоти гірських районах до цих перешкод відносяться ділянки перевалів із схилами середньої крутизни - порослі травою, всипні, засніжені. Складні в цих районах і водні перешкоди - як правило, неширокі, але швидкі струмки і річки. Відповідно складнішими будуть і технічні прийоми влаштування переправ.

Під час походів у високогірних районах до перелічених перешкод додаються круті схили, дрібні, середні і великі осипи каміння, моренні утворення, скельні відслонення, фірнові схили, льодовики, стрімкі і холодні гірські річки і т. ін. Для подолання цих перешкод необхідне засвоєння ряду технічних прийомів, навичок транспортування потерпілих, використання само страховки і зовнішньої страховки. У гірському туризмі обов'язковим є спеціальне альпіністське спорядження (основні і допоміжні мотузки, затискувачі і захвати, льодоруби, альпіністські пояси і системи, карабіни скельні і льодові гаки, скельні молотки, тощо) на відміну від пішохідного туризму, де стандартний набір особистого і групового спорядження коригується в залежності від району, через який пролягає маршрут.

В особистому спорядженні гірського туриста неодмінно мають бути черевики типу "відрам", пластмасова каска (шолом), темні окуляри. При приготуванні їжі на безлісних ділянках добре зарекомендували себе туристські примуси. Замість них можливе використання газових горілок. Замість відкритих відер на значній висоті доцільно користуватись автоклавами, їх використання дає значну економію палива і часу. Лижний

туризм. Сама назва цього виду спортивного туризму свідчить про те, що під час походу туристи пересуваються на лижах.

Лижні походи проводяться переважно в зимовий період при наявності стійкого снігового покриву і температури нижче 0°C. Необхідною умовою для участі в зимових подорожах є вміння перенесення холоду, здатність в умовах постійно низьких температур не втрачати робочі форми і, що не менш важливо, психічної рівноваги. Такі головні вимоги до туриста лижника. Будь-який зимовий похід -- це не тільки досягнення певних спортивних, краєзнавчих або наукових цілей, а й постійне подолання несприятливого впливу природного середовища. Більшість мандрівників - полярників і досвідчених туристів у своїх спогадах підкреслюють найголовнішу небезпеку зимових походів -- холод.

Його вплив виявляється у виникненні м'язової слабкості, фізичному нездужанні, а також у негативних психічних проявах - апатії, дратівливості тощо

Ще одна складність, характерна для лижного туризму необхідність перенесення великих вантажів. Вага рюкзака туриста-лижника на 15 - 20 % перевищує вагу багажу туриста, що подорожує влітку. Причина - потреба в теплих речах, запасному одязі, спеціальному спорядженні, більшому запасі продуктів харчування. Одяг повинен бути функціональним, міцним, легким, морозо- і вітростійким, краще пуховим або вовняним. Лижі для походів вимагають особливої уваги.

Вони повинні бути надійними, міцними, зручними в маневруванні. Перевагу слід віддати туристським модифікаціям, хоча іноді використовуються й мисливські межі. Кріплення для лиж - напівжорстке. Палиці бажано мати конусні дюралеві з надійними кільцями і гострими штирями. Для зимових походів необхідно мати басили - чохла на черевики, що допомагають захистити взуття від намокання а роги-від переохолодження, їх виготовляють із капрону чи іншого легкого і водотривкого матеріалу. Для захисту рук від замерзання необхідно мати три пари рукавиць: вовняні,

хутрянні і робочі брезентові, що надягаються поверх основних утеплювачів. У категорійних походах часто використовуються вітрозахисні маски на обличчя. Кращі маски - вовняні, сплетені разом з лижною шапочкою.

Турист-лижник повинен володіти специфічними прийомами руху як на лижах, так і без них: · володіти технікою лижного ходу при пересуванні з рюкзаком; · уміти долати перешкоди на лижах (ями, переправи тощо); · володіти технікою підйому, спуску, повороту, гальмування на лижах; · уміти долати важко прохідні лісові хащі з завалами, буреломом і т. ін.; · володіти технікою руху без лиж засніженими скельними, льодовими схилами з самостраховкою; · володіти технікою подолання водних перешкод у зимовий період; · уміти організовувати транспортування потерпілих з використанням підручних засобів.

Водний туризм. Це дуже привабливий вид туризму. Серед водоймищ, якими подорожують туристи - бурхливі гірські і спокійні рівнинні річки, озера і моря. Різноманітні плавучі засоби - дерев'яні і пластмасові човни, надувні човни, розбірні байдарки, катамарани, плоти на надувних елементах тощо.

Основні вимоги до туристських суден - легкість, надійність, транспортабельність, місткість, запас плавучості, маневреність. На рівнинних річках із повільною течією, озерах, водосховищах і у прибережній морській зоні доцільніше використовувати веслові човни, туристські байдарки, каное, тобто судна, що забезпечують необхідну швидкість руху за допомогою активного веслування (здебільшого у спортивних походах до III категорії складності).

Надувні човни, катамарани, плоти використовуються частіше на річках передгір'їв і гірських річках, де швидкість течії перевищує 1,5 м/сек. На цих суднах веслування застосовується в основному як засіб керування і маневрування, а швидкість руху забезпечується течією.

Крім стандартного набору особистого і групового спорядження, турист-водник має бути забезпечений індивідуальними рятувальними засобами

(корковим поясом, рятувальним жилетом і т. ін.). На річках із швидкою течією необхідно мати "мокре" взуття для посадки і висадки у воду.

Голова повинна бути захищена шоломом (типу хокейного) на випадок падіння на слизьке каміння. Замість рюкзаків туристи водники часто використовують циліндричні мішки, що виготовляються з водостійкого матеріалу. Вони зручні в пакуванні і легко піддаються рівномірному розміщенню і закріпленню в човні.

Весь багаж має бути захищений від води. Ремонтний набір у першу чергу повинен призначатися для ремонту плавучих засобів.

Перешкоди на водних маршрутах можуть мати як природне, так і штучне походження. Основні природні перешкоди -обмілини, перекати, хвилі у відкритих водоймах, бистрини, топляки, зарості, завали, кам'янисті перекати, пороги, прижими тощо.

До штучних перешкод відносяться мости, кладки, поромні переправи, греблі, деякі риболовецькі споруди (заколи, загати і т. ін.).

Техніка веслування туриста-водника обов'язково повинна включати такі прийоми:

- посадка на плавзасоби з берега;
- посадка на плавзасоби з води;
- відчалування і причалування до берега з розворотом на 180°;
- керування і маневрування у русі за течією і проти неї;
- долаття перешкод;
- проведення рятувальних робіт на воді.

Велосипедний туризм. Цей вид туризму привабливий перш за все завдяки своїй високій мобільності. Відстань, яку здатна подолати група за один день, може досягати 100-150 км. Велотуризм має певні переваги порівняно з пішохідним туризмом: швидкість руху в ньому в кілька разів вища, отже, за один похід можна побачити більше цікавих місць. Велосипед

проїде майже скрізь, де пройде пішохід, а там, де проїхати неможливо, велосипед можна провести або перенести на руках.

Тому не дивно, що географія вело туризму майже збігається з географією пішохідного туризму. З усіх існуючих типів велосипедів найбільш придатними для туризму є спортивно-туристичні і гірські велосипеди, Дорожні велосипеди можуть використовуватися для одноденних і не категорійних походів на рівнинній місцевості.

Спортивно-туристичні велосипеди повинні відповідати спеціальним вимогам: мати невелику вагу, бути міцними і надійними в експлуатації, мати обов'язковий набір передач із значним діапазоном передаточного числа . Оскільки зусилля вело туриста спрямовуються на подолання підйомів, особливого значення набуває збільшення числа передач.

Велосипед повинен бути добре підготовлений до тривалої подорожі: перевірені і відрегульовані всі вузли, визначена оптимальна висота руля, перевірена зручність сидла. Велосипед додатково оснащується надійними переднім і заднім багажниками. Деякі речі можуть закріплюватись на рамі або на стойках (ремонтний набір, аптечка, фляга для води, тощо). В особистому спорядженні велотуриста, на доповнення до стандартного туристського набору, обов'язково повинні бути вело труси (вовняні і бавовняні), взуття з жорсткою передньою частиною підошви (велотуфлі, кросівки), спеціальні вело сорочки (з задніми кишенями), індивідуальний плащ-накидка, захисний шолом (спеціальний велосипедний або пластмасовий хокейного типу), В груповому спорядженні особливе місце займають ремонтний набір (призначений для ремонту велосипедів), аптечка (з більшою кількістю дезінфікуючих засобів і перев'язочного матеріалу).

Необхідно передбачити також тент для накриття велосипедів на ніч і на випадок дощу.

Спортивний туризм в Європі, в загалом як і багатьох регіонах світу є активним, іноді навіть екстремальним видом відпочинку. Він передбачає проходження значних дистанцій, подолання перешкод що потребують від

туриста певної фізичної підготовки, хорошої форми та наявності спеціальних вмінь. Навіть траси для спортивного туризму, на відміну від стандартних маршрутів, можливо кваліфікувати за ступенем складності. Спортивний туризм володіє багатовіковою історією та своїми звичаями, особливим контингентом туристів зі своїм світосприйняттям і способом життя.

Спортивний туризм в Європі включає в себе наступні напрямки:

- Альпінізм;
- Гірський туризм;
- Водний;
- Пішохідний;
- Автотуризм;
- Вело туризм;
- Лижний туризм.

Частіше за все практикують комбіновані види подорожей. Такий вид туризму має особливу назву - туристичне багатоборство. Спортивний туризм вважається груповим видом відпочинку. Тут зазвичай формують команди по 5-10 чоловік для подолання перешкод. Такі туристи в результаті проходження довгих відстаней або дистанцій з певними ускладненнями можуть отримати спортивний розряд (від юнацького до МСМК).

Ще кілька десятиліть тому не можна було говорити про сформування напрямку туризму в географії, тим паче спортивного туризму. Раніше поїздки, наприклад з метою катання на лижах, не носили такого масового характеру, та й оснащення гірськолижних центрів залишало бажати кращого, це стосується й інших видів спортивного туризму.

На сучасному етапі спортивний туризм в Європі розвинений на достатньому рівні. Одним із центрів спортивного туризму вважаються європейські Альпи, які приваблюють поціновувачів альпінізму та гірського туризму з усього світу. Тут знаходяться багаточисленні місця для зупинок та туристичні бази для подорожуючих які на протязі усього року приїжджають з усіх куточків планети.

Активно приймають туристів, які надають перевагу гірськолижним курортам, такі Європейські країни як: Австрія, Швейцарія, Італія та Франція. Альпи являють собою популярне місце відпочинку для любителів трекінгу і альпінізму, завдячуючи розвинутій інфраструктурі і наявності більш ніж 45 вершин висотою близько 4000м. Відомими гірськолижними курортами є: «Боровец» (Болгарія), Гарміш (Німеччина), Оре (Швеція) та інші. Вітрильний спортивний відпочинок в Європі практикується у водах Середземного моря (Мальта, Гібралтар та ін.). На сьогоднішній день спортивний туризм в Європі міцно встановив свої позиції.

Особливо великий інтерес для туристів на території Європи становлять гірськолижні центри, переважно в зимовий період. Не слід забувати про такий напрямок спортивного туризму як тури вболівальників. Масові змагання в Європі проходять на постійній основі, найбільш масові з них: Олімпійські ігри, чемпіонати Європи та світу з футболу, хокею та інших видів спорту. Прихильники спортивних змагань готові викладати значні суми щоб особисто споглядати за розвитком подій під час змагань.

Одним з найпоширеніших видів спортивного туризму в Європі є гірськолижний туризм, який є характерним видом спорту майже на всій території Європи. Також він являє собою один з найприбутковіших напрямків спортивного туризму. Також гірськолижний туризм є найпопулярнішим з видів активного відпочинку на теренах Європи тому що підходить майже для всіх верств та категорій населення. спортивний туризм гірськолижний велосипедний[7].

1.3. Розвиток спортивного туризму в країнах Європи

Спортивний туризм в Європі дуже розвинений і знаходиться на високому рівні. Одним із центрів спортивного туризму вважаються європейські Альпи, які приваблюють поціновувачів альпінізму та гірського туризму з усього світу. Тут знаходяться багаточисленні місця для зупинок та туристичні бази для подорожуючих які на протязі усього року приїжджають з

усіх куточків планети. Активно приймають туристів, які надають перевагу гірськолижним курортам, такі Європейські країни як: Австрія, Швейцарія, Італія та Франція.

Альпи являють собою популярне місце відпочинку для любителів трекінгу і альпінізму, завдячуючи розвинутій інфраструктурі і наявності більш ніж 45 вершин висотою близько 4000м. Відомими гірськолижними курортами є: «Боровец» (Болгарія), Гарміш (Німеччина), Оре (Швеція) та інші. Вітрильний спортивний відпочинок в Європі практикується у водах Середземного моря (Мальта, Гібралтар та ін.). На сьогоднішній день спортивний туризм в Європі міцно встановив свої позиції. Особливо великий інтерес для туристів на території Європи становлять гірськолижні центри, переважно в зимовий період.

Не слід забувати про такий напрямок спортивного туризму як тури вболівальників. Масові змагання в Європі проходять на постійній основі, найбільш масові з них: Олімпійські ігри, чемпіонати Європи та світу з футболу, хокею та інших видів спорту. Прихильники спортивних змагань готові викладати значні суми щоб особисто споглядати за розвитком подій під час змагань.

Одним з найпоширеніших видів спортивного туризму в Європі є гірськолижний туризм, який є характерним видом спорту майже на всій території Європи. Також він являє собою один з найприбутковіших напрямків спортивного туризму. Також гірськолижний туризм є найпопулярнішим з видів активного відпочинку на теренах Європи тому що підходить майже для всіх верств та категорій населення. спортивний

Якщо взяти у приклад Австрію, то вона дуже розвинена країна в сфері туризму. Досліджуються сучасні особливості розвитку туризму в Австрії. Проаналізовано основні показники туристичної сфери країни. Відзначено високий рівень розвитку туристичної інфраструктури в країні. Виявлено, що в країні створено всі передумови для надання високоякісних туристичних послуг. Показано місце Австрії серед країн світу за індексом

конкурентоспроможності туризму. Здійснено аналіз показників, що стосуються доходів від туризму. Відзначено, що в країні спостерігається позитивна динаміка надходжень відіноземного туризму. Виявлено, що Австрія є європейським лідером стосовно доходів від туризму на душу населення.

Охарактеризовано динаміку туристичних потоків країни. Відзначено, що іноземний туризм значно переважає над внутрішнім. Досліджено регіональні відмінності туристичних потоків в Австрії. Відзначено країни, які є головними постачальниками туристів в Австрію. Досліджено особливості та основні напрями регіональної туристичної політики країни. Визначено основні пріоритетні завдання розвитку туристичної сфери в Австрії.

Країна не лише характеризується стабільним економічним розвитком, високорозвиненою інфраструктурою, наявністю добре освічених та висококваліфікованих працівників та високою якістю життя, а й привабливим місцем для відпочинку. Туризм є важливою галуззю економіки Австрії, країна посідає помітне місце на міжнародному туристичному ринку. Австрія має репутацію безпечного місця призначення. Такий хороший імідж особливо важливий під час криз.

Австрія отримала міжнародне визнання за високий рівень освіти у сфері туризму, оскільки кваліфікований та доброзичливий персонал є одним із найважливіших чинників якісного туристичного обслуговування в країні. Високий рівень розвитку міжнародного туризму в Австрії має позитивний вплив на економіку країни та приносить значні фінансові надходження.

Водний туризм - це не лише активний відпочинок і спортивний туризм, але і ціла пригода. Коли ви станете учасником тривалої водної подорожі на туристичному судні, то обов'язково зможете відпочити, поспілкуватися з природою і пройти певний маршрут в привабливому природному регіоні. Водний туризм має такі особливості: пригоди, романтика, первозданна природа без готелів і благ цивілізації. Заняття з водного туризму проходять на спортивних судах каркасної, каркасно-надувної, надувної конструкції, які наводяться в рух силою течії, мускульною силою або силою вітру. Залежно від

виду судна і виділяють види водного туризму: сплав по річках, рафтинг, вітрильний туризм, морський каякінг. Найпопулярнішими видами водного туризму в Європі є каякінг та серфінг. Каякінг - спортивне веслування на спеціальному судні (каяку) як один з видів водного туризму, екстремального спорту і активний відпочинок. Каякінг - це порція адреналіну під час боротьби з водною стихією і спуску по швидких гірських річках, спілкування з природою, фізичні навантаження і можливість перевірити самого себе на витривалість і стійкість. Каяк - це одномісна байдарка, спочатку створена для веслування по бурхливій і гладкій воді. Одним з найпопулярніших місць для занять каякінгом є Європа. Краща країна для каякінга в Європі - Норвегія (місцевість біля Ліллехамера, Думбоса, Телемарка, Восса), де багато місць для експедиційного сплаву. Спортивний каякінг популярний в Ісландії. Ще одне чудове місце для каякінга - Альпи (Словенія, Німеччина, Швейцарія, Австрія, Франція, Італія), де розташовані чудові долини річок. Каякінг в Італії популярний в долинах річок Сезія і Дора Балтіа, які мають багато припливів, які відмінно підходять для сплаву.

У Франції розташовані такі цікаві альпійські річки, як Визуби і Вердон, дуже популярні серед каякерів. Серфінг - популярний водний вид спорту і активний вид відпочинку на морі. Швидкісне маневрування на дошці серед океанських хвиль (серфінг) під час відпочинку на морі з кожним днем стає усе більш популярним видом спорту і хобі. Серфінг в Європі. Недорогий серфінг ви знайдете в Португалії, на курорті Лагос, де хвилі Атлантики розбиваються об величні кручі. Столицею європейського серфінгу вважається пляж Оссегор у Франції, де восени утворюються ідеальні хвилі для серферів будь-якого рівня катання. Щодо розвитку сучасного стану спортивного туризму в Європі: На сучасному етапі спортивний туризм стрімко розвивається в країнах Європи.

Люди з дня у день шукають нових гострих відчуттів і саме це спонукає їх до занять спортивним туризмом. Звичайно це було б не надто можливо, якби цьому не сприяла суспільна політика європейських країн. Влада створює найбільш сприятливі умови для людей які надають перевагу спортивному

туризму: · створення гірськолижних курортів; · вироблення туристичного спорядження; · побудова велотрас; · заохочення громадян до участі у спортивно-туристичних змаганнях; · відкриття туристичних гуртків при школах та університетах; · надання спортивних розрядів; · створення спортивно-туристичних парків; · тощо.

Така підтримка зі сторони владних установ обумовлена тим що спортивний туризм є хорошою альтернативою наркоманії, алкоголізму, куріння та інших шкідливих звичок. Також заняття спортивним туризмом допомагають населенню підтримувати фізичну форму та здоровий дух, допомагають в поліпшенні комунікації пізнанні нового та у підтриманні дружніх зв'язків між представниками різних етнічних та соціальних груп. На даний момент найрозвинутішим напрямком спортивного туризму в Європі є альпінізм.

Його популярність обумовлена тим що на території Європи пролягають гірські масиви які є підходящим місцем для заняття даним напрямком спортивного туризму, також важливу роль відіграє те що альпінізмом займаються люди різних вікових категорій і він як і один з інших видів спортивного туризму допомагає людям підтримати фізичну форму та краще пізнавати природу. Поряд з альпінізмом розвиваються й усі інші види спортивного туризму. З кожним роком спортивний туризм у Європі займає все вищу і вищу сходинку серед видів спортивного відпочинку.

Створюються спеціальні парки спортивно-туристичного спрямування у яких кожен з початківців може випробувати та на власному досвіді, без загрози власному життю може дізнатись що являє собою спортивний туризм. Ще одним з факторів які впливають на розвиток спортивного туризму є велика кількість його різновидів. На відміну від багатьох інших видів спорту спортивний туризм дає можливість вибору конкретного спортивного напрямку. На сучасному етапі розвиток спортивного туризму характеризується стабільністю, яка обумовлена тим що в Європі зосереджені майже всі центри нині відомих напрямків спортивного туризму.

А так як люди з покон віків шукають нових відчуттів то спортивний туризм ніколи не втратить своєї популярності, а лише набиратиме її. Отже, можна зробити висновок що спортивний туризм є універсальним видом активного відпочинку який приваблює широкі верстви населення захоплюючи людей своєю різноманітністю екстраординарністю та масою вражень які отримують усі хто займається даним видом туризму. Він є популярним і через те, що не потребує значних витрат чи обов'язкових вроджених вмінь. Звичайно як більшості видів спорту спортивному туризму притаманні певні недоліки проте у співставленні з його перевагами вони стають просто непомітними. Саме через це спортивний туризм в Європі та й усьому світі зараз стрімко розвивається та характеризується стабільністю і популярністю. Останнім часом більшість учасників туристичного ринку ставилися до спортивного туризму з певною зверхністю - нібито ця форма відпочинку не має «ринкового формату». Але, на думку автора, ця форма відпочинку найближчим часом зайняти належне місце серед пропозицій турфірм.

Спортивний туризм знаходиться на перетині туристичної індустрії та загальнодержавної системи фізичної культури і спорту. Він виконує спортивні, оздоровчі, рекреаційні, пізнавальні, виховні, економічні та інші функції. Тривалий час, ще в радянську епоху, цей рух був масовим. І сьогодні, говорячи про перспективи розвитку спортивного туризму, насамперед слід наголосити на його соціальному характері. Адже ця форма відпочинку, на відміну від багатьох інших, доступна для більшості населення.

Саме тому серед найважливіших завдань зараз - інтеграція спортивного туризму у соціальний механізм літнього дитячого оздоровлення. Та водночас не можна не помічати, як входить у моду здоровий та активний спосіб життя у забезпечених верств українців.

Про це свідчить, наприклад, стрімке зростання кількості фітнес-комплексів у всіх великих містах. Саме тому можна передбачити, що незабаром пересічний бізнесмен і його родина, які до цього визнавали лише комфортні пляжні готелі на узбережжі південних морів, замислиться над

можливістю провести тиждень-два у комбінованому поході власною державою, де можна поєднати піший, кінний, водний туризм, гірський велосипед, елементи спелеології чи навіть повітроплавання.

Так, у Австрії та Словенії число прихильників подібного відпочинку доходить до 10-12 відсотків туристів. Крім того, слід звернути увагу і на варіант, коли іноземні гості, приїжджаючи на курорти, зупиняються в дорогих готелях, проте шукають можливості активно, цікаво і з користю для здоров'я провести вільний час. Отож спортивний туризм, крім соціального, має ще й значний комерційний потенціал.

Це вже усвідомила більшість турфірм - і не тільки в Європі а й у всьому світі. Головна особливість спортивного туризму полягає у тому, що він розвивається в навколишньому природному середовищі й капіталовкладення, яких він вимагає, не надто великі. Саме тому спортивний туризм має великі перспективи розвитку в час економічної кризи. Спортивний туризм здійснює різноманітні спортивні, оздоровчі, рекреаційні, пізнавальні, виховні, економічні та інші функції, але через низку чинників рівень їх реалізації на сьогодні не відповідає потенційним можливостям туристсько-спортивного руху в Європі. Однак, на сьогодні, незважаючи на наявні потенційно великі можливості, свою соціальну і економічну значущість, спортивний туризм в Європі розвинутий недостатньо.

Труднощі, з яким зіткнувся в своєму розвитку спортивний туризм, в першу чергу, пов'язані з економічними проблемами розвитку суспільства, недосконалістю, а в окремих випадках і відсутністю сучасної нормативно-правової, методичної та інформаційної бази, яка б враховувала його реалії, а також внутрішніми організаційними проблемами в самому туристсько-спортивному русі, що накопичились за останні роки. Отже не зважаючи на стабільність та добре закріплені позиції спортивного туризму в Європі його розвиток залишає бажати кращого адже зі зростом попиту повинна зростати і пропозиція а як ми вже встигли пересвідчитись попит на заняття спортивним туризмом невпинно зростає у всьому світі не оминаючи і Європу.

Тому те що декілька років назад вважалось достатнім для занять спортивним туризмом на даному етапі є лише певним мінімумом без якого спортивний туризм просто не міг би продовжувати своє існування як окремий вид туризму[7].

Висновки до розділу 1

Дуже цікаво дізнаватись якнайбільше про спортивний туризм. Вибираючи тему, я не вагалася, що це буде саме ця. Цікаво читати щось нове про кожна країну, в якій добре розвинений спортивний туризм. Можна зробити висновок, що в багатьох країнах Європи спортивний туризм добре розвинений. Звичайно, є ще куди прагнути, але планета не стоїть на місці. Спортивний туризм не лише дуже цікавий, а й корисний вид відпочинку, завдяки якому розвивається фізична підготовка людини. Він підійде всім охочим, головне, грамотно розподілити навантаження та обрати напрямок. Щодо України (беремо час до початку війни), спортивний туризм активно розвивається і з кожним роком набирає все більше обертів та популярності. Дедалі більше людей з великим задоволенням відвідують нашу країну, відкриваючи для себе нові місця.

Одні з найпопулярніших місць для спортивного туризму: Рафтинг, сплав та каньйонінг на території України спостерігається на річках Чорний Черемош, Десна, Південний Буг, Рось, Дністер, Тетерів та інших, уздовж наймальовничіших річкових берегів. В Одесі, наприклад, є всі умови розвитку велосипедного туризму. Але на сучасному етапі здійснюються одноденні велопоходи навколо Одеських лиманів – Хаджибейського та Куяльницького.

РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

2.1. Види спортивного туризму в Україні

Україна має приголомшливі перспективи для туризму та розвитку цієї галузі. Навіть за умови того, що для українців став набагато доступнішим закордонний відпочинок, спростилися умови для подорожей і з'явилися лоукост рейси, чимала кількість людей обирає відпочинок в Україні. А в нашій країні туристам є з чого вибрати для хорошої відпустки. Спортивний туризм має за мету спортивне удосконалення в подоланні природних перешкод. Це означає удосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок, фізичної підготовленості, необхідних для безпечного пересування людини по місцевості. Для реалізації спортивної мети здійснюють подорожі, насичені природними перешкодами, що дає змогу класифікувати їх як спортивні походи. Спортивним туризмом в Україні займається Федерація Спортивного Туризму України. Люди які займаються спортивним туризмом є спортсменами. Основною ідеєю спортивного туризму є участь спортсменів в спортивних походах, змаганнях зі спортивного туризму, експедиціях та екскурсіях[8].

Природний потенціал України сприяє широкому розвитку туризму. Яскраві пейзажі, різноманітні ландшафти, можливість лікування та оздоровлення на курортах і великий асортимент туристичних напрямків дозволяють жителям України якісно відпочити в будь-якій країні. У теплу пору року активно використовується морський курортний напрямок. Пляжі Чорного й Азовського морів щоліта переповнені.

При цьому, люди вважають за краще відпочивати як в пансіонатах і готелях біля моря, так і дикунами, мешкаючи у наметах або машинах. Широко розвинений і міський туризм. Українці вибирають екскурсійний напрям, або відправляються в самотійні поїздки, щоб ознайомитися з основними міськими пам'ятками, насолодитися архітектурою та просто погуляти.

Водночас, в Україні хороша транспортна розв'язка, яка дозволяє дістатися практично в будь-яку точку країни як на власному, так і на громадському транспорті. Західна Україна користується популярністю у туристів у будь-який час року.

Взимку це гірськолижні курорти, а в інші місяці туристи їдуть сюди за красивою архітектурою, насиченою природою, активним відпочинком і натхненною етнічною культурою. При цьому, туризм в Україні популярний не тільки серед місцевих жителів. Все більше іноземців цікавляться нашою країною й планують поїздки сюди[9].

У межах вітчизняної туристичної галузі чітко визначився окремий вид діяльності - оздоровчо-спортивний туризм. Цей унікальний сегмент туризму виник на самодіяльних засадах з ініціативи туристів-аматорів. Він поєднує в собі спорт і відпочинок, виховує патріотизм і національну самосвідомість.

Оздоровчо-спортивний туризм має не лише велике соціальне значення, а й економічну ефективність. Фахівці підраховали, що людина, яка активно займається оздоровчо-спортивним туризмом, щороку заощаджує для державного бюджету кошти, еквівалентні майже 400 дол. США (виплати з фонду соціального страхування на лікування, непрацездатність, оздоровлення тощо), тоді як держава витрачає на це лише 1 дол. США за рік.

З розпадом СРСР і здобуттям Україною незалежності колишня система управління туризмом була зруйнована. Величезні проблеми, пов'язані з економічною кризою, перебудовою системи управління державою, не могли не позначитися і на спортивно-оздоровчому туризмі, який на перших порах втратив свою популярність у суспільстві. Однак історія оздоровчо-спортивного туризму свідчить, що масовим цей рух стає лише за умови стабільної економічної ситуації, коли створені порівняно достатні матеріальні умови життя та забезпечене зростання реальних доходів населення.

Відсутність державного фінансування призвела до того, що структури управління оздоровчо-спортивним туризмом, які існували раніше, в основному припинили свою діяльність. Організацією, що взяла на себе функції

координації діяльності оздоровчо-спортивного туризму, є Міжнародна туристсько-спортивна спілка (МТСС). Вона була створена в 1990 р. на громадських засадах і є правонаступницею Управління самодіяльного туризму при Центральній раді по туризму та екскурсіях.

Членами МТСС є країни СНД і Балтії, у тому числі й Україна.

Основні напрями роботи МТСС - координація загальної стратегії розвитку спортивно-оздоровчого туризму в країнах СНД і Балтії, створення єдиного правового туристського простору; розробка загальних нормативних документів для держав - членів співдружності країн СНД і Балтії, створення міжнародних туристських маршрутів; проведення міжнародних ярмарків туристських послуг.

Україну як дійсного члена МТСС представляє Туристична спортивна спілка (ТСС), створена одночасно з МТСС (грудень 1990 р.). Ця громадська організація працює на основі затвердженого статуту і має на меті об'єднання зусиль членів Спілки та координацію їх діяльності щодо сприяння розвитку спортивно-оздоровчого туризму в Україні.

На кінець 1990-х рр. такі організації, як Харківська обласна ТСС, Вінницька ТСС, Дніпропетровська ТСС, Федерація спортивного туризму республіки Крим, Одеський обласний спортивно-туристський клуб "Одеса", Севастопольський клуб туристів, Миколаївський клуб мандрівників, АТ "Гірський клуб", Донецький обласний клуб туристів і "Гірська спілка" м. Одеси входять до складу МТСС як дійсні члени. У 1991 р. було укладено Угоду про співробітництво в галузі туризму країн СНД, створення єдиного правового туристського простору, застосування єдиної міжнародної системи класифікації та стандартизації туристських послуг. Для розвитку цієї угоди МТСС розробила й ухвалила на основі Загальної декларації прав людини, Міжнародної хартії фізичного виховання (ЮНЕСКО), Хартії туризму та Кодексу туриста (ВТО) "Міжнародну хартію спортивного туризму" з 10 статей.

У ній, зокрема, сказано, що спортивний туризм як всеохоплююча форма оздоровчого, спортивного, пізнавального туризму та мандрівок є найефективнішим напрямом сучасного розвитку світового туризму.

Характерною ознакою спортивно-оздоровчого туризму є різноманітність форм і багатоваріантність програм його організації та розвитку: спортивні походи, чемпіонати, змагання, експедиції тощо. Загальна доступність спортивно-оздоровчого туризму сприяє масовій участі людей, особливо молоді, у природничо-пізнавальних походах, експедиціях та інших туристських акціях з активними засобами пересування на маршрутах.

Туристські організації, що прийняли хартію, зобов'язалися активно взаємодіяти з громадськими організаціями, парламентськими та урядовими органами країн СНД і Балтії у розвитку оздоровчо-спортивного туризму; допомагати спортивним туристським групам здійснювати спортивні походи територією своєї країни; сприяти становленню єдиного туристського простору, максимальному спрощенню паспортно-візових, митних та інших формальностей для переміщення туристів по території країни; не допускати дискримінації щодо вибору маршруту походу і мандрівки; захищати довкілля й туристське середовище, пам'ятки історії та культури; проводити профілактичні роботи для запобігання нещасним випадкам і гарантування безпеки туристів.

22 - 23 лютого 1997 р. у Києві відбувся IX конгрес МТСС. Рішенням конгресу було схвалено проект концепції єдиного туристського простору (ЄТП) для країн СНД і Балтії, створено Міжнародну федерацію спортивного туризму - громадську структуру, покликану безпосередньо здійснювати практичні заходи, спрямовані на розвиток спортивного туризму на цьому просторі. Основні положення цієї концепції розроблені на принципах, що відповідають

Міжнародній хартії спортивного туризму і забезпечують безумовну доступність проведення категорійних спортивних походів та подорожей на туристсько-рекреаційній території держав СНД і Балтії Відповідно до

положень Міжнародної хартії спортивного туризму та вищезгаданої концепції більшість членських організацій МТСС (у тому числі українських) прагнуть застосувати єдиний підхід для оцінки спортивної, суддівської, інструкторської та інших видів кваліфікації туристів за допомогою створення сучасної нормативної та вдосконалення вже існуючої бази спортивно-оздоровчого туризму.

Розроблено та затверджено "Правила змагань зі спортивного туризму" і "Єдину спортивну класифікацію".

На сьогодні в Україні сформовано висококваліфікований кадровий корпус працівників оздоровчо-спортивного туризму, а також громадського активу. Організаційними та методичними центрами розвитку оздоровчо-спортивного туризму є туристські клуби та секції. Діє спеціалізована контрольно-рятувальна служба.

Упродовж останніх років в Україні організовано і проведено низку національних та міжнародних заходів з різних видів оздоровчо-спортивного туризму. Так, на Міжнародній олімпіаді зі спортивного туристського багатоборства, що відбулася в Криму, команди України[10].

Спортивний туризм є офіційно визнаним видом спорту в Україні, його включено до Єдиної спортивної класифікації України з видів спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор

Так, за підсумками 2009 р. у складі Федерації спортивного туризму України діє 27 територіальних осередків, які налічують у своїх рядах - 9749 індивідуальних членів та 121 колективний член, серед яких 3463 особи та 82414 гуртківців туристсько-спортивних гуртків у закладах освіти.

Перше місце по кількості походів серед видів спортивного туризму займає пішохідний (421).

Пішохідний туризм (трекінг-туризм, легка хода, бекпекер) — один з найпоширеніших видів спортивного туризму, основною метою якого є подолання групою туристів маршруту по місцевості з місця відправлення до місця прибуття за вказаний проміжок часу.

Пішохідний туризм сприяє фізичному і інтелектуальному розвитку людини, підтримці хорошої фізичної форми за рахунок певного періоду перебування в природних умовах навколишнього середовища. Маршрут пішого туризму може містити в собі не тільки програму фізичної, спортивно-оздоровчої підготовки, але і ознайомлення з історією і культурною спадщиною населення регіону.

У світі існують піші стежки завдовжки в тисячі кілометрів. Наприклад, довжина Аппалачської стежки в США досягає 3500 км. Зараз існує багато спеціалізованого спорядження для пішохідного туризму: туристичні намети, спальні мішки, трекінгові палиці, трекінгові черевики, казанки, газові пальники, компас, GPS-навігатори і так далі.

Як правило, пішохідні туристичні походи тривають від 1-2 днів до 15-20 днів. Важливими елементами дня пішохідного туриста є: власне хід по маршруту, привали, обідня стоянка, нічна стоянка (бівуак). Через декілька днів важкого маршруту може бути влаштовано 1 день відпочинку - так звана "днівка". В горах гірські туристи денний похід можуть розпочинати дуже рано вранці - в зоні сніжників та льодовиків о 4-5 ранку - коли вже є видимість від вранішнього сонця - і закінчувати в 10-12 годин дня (ранку), що пов'язано з правилами безпеки (після сходу сонця сніг і лід тоне, підвищується вірогідність каменепадів, сходу лавин тощо) [11]

Друге - водний (320).

Водний туризм відносять до екстремального відпочинку або навіть до небезпечного для здоров'я і життя спорту. Проте, водний туризм є одним з найбільш популярних різновидів сучасних подорожей. Як правило, в його основі лежить подолання різних водних маршрутів, як річкових, так і морських, на всіляких плавзасобах. Водний туризм міцно асоціюється з глибокими позитивними емоціями, гострими відчуттями, подоланням нелегких маршрутів і, як наслідок, гордістю за зроблену подорож. Важливо, що водний туризм дозволяє з'єднати задоволення від пригод зі здоровим способом життя.

Сплави по річках

Це динамічний вид активного відпочинку, який передбачає рух на гумових надувних човнах, байдарках, плотах і катамаранах вниз за течією. Такі подорожі можуть здійснюватися як за тихими широкими річками, так і по бурхливих гірських потоках. Залежно від швидкості течії і складності маршрутів, існують шість рівнів їх складності. Чим він вищий, тим більшому ризику піддаються туристи. Наприклад, шоста категорія складності передбачає наявність на річці порогів, і пройти такий маршрут під силу тільки досвідченим спортсменам.

Рафтинг

Є екстремальною модифікацією сплавів річками на спеціальних надувних човнах, які називаються рафти. Як правило, вони розраховані на 6-8 чоловік і, на відміну від байдарок або катамаранів, надзвичайно високопроходимі і стійкі. Рафтинг проводиться на бурхливих гірських річках і є командним видом подорожей. Кожна людина в екіпажі має свою функцію і від злагодженості зусиль всіх членів команди залежить не тільки безпека сплаву, а й життя товаришів.

Яхтинг

Вітрильний туризм вважається найромантичнішим видом водних подорожей. Він може здійснюватися практично на будь-яких досить великих водоймах, починаючи від широких річок, закінчуючи морськими просторами. Крім захоплення від самої подорожі, яхтинг дарує туристам захоплююче знайомство з далекими містами і країнами або дозволяє насолоджуватися недоторканою природою.

Каякінг

Є одним з найбільш екстремальних і складних видів водного туризму, який вимагає від спортсменів неабиякої майстерності. Назви головних різновидів каякінга говорять самі за себе – сплав, гребний слалом і родео. Подорожі проводяться на невеликих одномісних або рідше двомісних маленьких човнах – каяках. Як правило, каякінг – це водний туризм для

одинаків, які не бояться кинути виклик бурхливій гірській річці і залишитися з нею один на один.

Дайвінг

Завдяки винаходу акваланга, підводне плавання стало досить масовим видом водного туризму. Сучасне обладнання для дайвінгу та ефективні системи навчання зробили його доступними практично для всіх людей, що мають нормальне здоров'я. Сьогодні це цілком безпечний, комфортний і доступний вид відпочинку. Люди, що володіють схильністю до активного відпочинку, напевно віддадуть перевагу зануренню в незвідані безодні моря банальному пляжному відпочинку. Найкращі умови для дайвінгу в світовому масштабі є в Червоному морі, водах, що омивають Австралію і атоли Тихого океану[12].

Третє - гірський (282).

Гірський туризм — вид туризму, що полягає в пішому пересуванні групи людей по певному маршруту, прокладеному в гірській місцевості. Хоча в гірському туризмі використовуються елементи скелелазіння при проходженні маршруту, не слід плутати його з альпінізмом.

Головна відмінність полягає в тому, що метою альпініста є підйом на вершину певної категорії складності, а метою гірського туриста — проходження маршруту певної категорії складності, який включає декілька перевалів та/або вершин. Складність маршруту визначається в основному складністю (категорійністю) перевалів, що в нього входять. Маршрути гірського туризму пролягають на висотах понад 2500-3000 м над рівнем моря, тому однією зі складностей також є прояв гірської хвороби.

Варто відразу сказати, що гірський туризм є одним з найбільш розвинених видів спортивного туризму в світі. І привабливий як варіант для зимового відпочинку. У процес цього туризму входить не тільки активний відпочинок у вигляді плавання по гірських річках, катання на гірських лижах або скелелазіння, але і банальний, але не менш цікавий, так званий

екологічний туризм, який полягає у Вашому знайомстві з місцевою природою, фауною і рослинністю[13].

Четверте - велосипедний (101). Велосипедний туризм (велотуризм) - це один з напрямів спортивного туризму, який ґрунтується на проходженні різноманітних туристичних маршрутів на велосипеді. Маршрут може містити різні перешкоди, що притаманні велоспорту[14].

П'яте - спелеотуризм (87). Спелеотуризм — це один з найбільш небезпечних, але захоплюючих видів туризму, під стати тільки сильним духом мандрівникам. Відвідування пустотних порожнин земної кори, які називаються печерами, пронизане особливим містицизмом. Краса внутрішнього рельєфу гірських порід, озер і водоспадів залишає незабутнє враження. Тільки на підземному маршруті можна відчувати особливу енергетику нашої планети[15].

Шосте - лижний (65). Лижний туризм (гірськолижний туризм) — різновид спортивного туризму, що передбачає рух на лижних засобах пересування[16].

Сьоме - вітрильний туризм (60). Це вид спортивного туризму, проходження туристських маршрутів водними акваторіями на спеціальних розбірних вітрильних катамаранах (дод. 11). У В.Т. класифікуються маршрути, які здійснюються акваторіями водосховищ, озер, великих річок, у прибережній зоні морів і навіть океанів. В.Т. має як свої особливості, так і риси подібності у порівнянні з іншими видами туризму. Однією із особливостей є те, що подорожі здійснюються на переважно саморобних за виготовленням та конструкцією розбірних вітрильних судах, що висуває до екіпажів підвищені вимоги щодо теоретичної підготовки із відповідного виду суднобудування та забезпечення конструктивних заходів безпеки суден, а також щодо практичних навичок з управління такими суднами[17].

2.2. Аналіз діяльності агенцій/операторів регіонального спортивного туризму

Київська Авіа провідна компанія у сфері туризму в Україні

За більш ніж 20 років історії компанія КИЙ АВІА збирала унікальний портфель туристичних послуг, що дозволяє повністю виправдати будь-які ваші очікування від подорожі: незалежно від мети, формату або пункту призначення. Що б ви не обрали – пакетні тури для всієї родини, індивідуальне планування подорожей, корпоративний івент, ділову або luxury поїздку – можете бути впевненими, що всі турботи про організацію мандрівки ми візьмемо на себе. Вам залишається лише одне – насолоджуватися новими емоціями, які ллються через край!

Акредитація ІАТА

Акредитація Міжнародної асоціації повітряного транспорту ІАТА з 1996 року

Сертифікат

Державного департаменту авіаційного транспорту України

Ліцензія

Державного агентства України з туризму та курортів на право здійснення туроператорської діяльності

Історія:

Сучасна історія компанії КИЙ АВІА веде відлік з 1991 року. Але мало хто знає, що раніше підприємство було структурним підрозділом українського Управління цивільної авіації і входило до складу «Аерофлоту».

Період активного масштабування бізнесу і збільшення кількості регіональних представництв, компанія КИЙ АВІА пройшла процедуру акредитації Міжнародної асоціації повітряного транспорту ІАТА і отримала відповідний сертифікат №72-3 2001. Його наявність підтверджує компетентність і надійність компанії, кваліфікацію персоналу і тривалість присутності на ринку.

Акредитація IATA дозволила масштабно зайнятися продажем квитків на рейси міжнародних авіакомпаній, які почали освоювати український ринок ще з 1991 року.

До цього часу компанія спеціалізувалася лише на продажу квитків на внутрішні й міжнародні авіарейси. З ростом мережі виникла необхідність надання супутніх послуг. Так в 1997 році з'явилося Дочірнє підприємство Туристичне агентство КИЙ АВІА, в 1999 р. – мережа з продажу залізничних квитків ТОВ КИЙ АВІА Експрес і ПАТ СК КИЙ АВІА Гарант, що займається страхуванням туристів. У 2002 році компанія разом з ТОВ КИЙ АВІА Карго освоїли сектор вантажних перевезень. Так із авіакаси КИЙ АВІА трансформується в масштабного гравця.

Співпраця з компанією Galileo – глобальною дистриб'юторською системою (GDS) – стала важливою віхою в ланцюжку освоєння нових технологій. З'явилася можливість виписувати авіаквитки в єдиному зручному сервісі, а не локально в системах авіакомпаній, як це було раніше.

В компанії відбуваються кадрові зміни і штат наповнюється великою кількістю молодих і амбітних співробітників. Для багатьох з них це було перше місце роботи, що давало благодатний ґрунт для вирощування сильних фахівців. Виникає потреба в створенні власного навчального центру – унікального тоді явища в Україні. Близько 95% співробітників, яка закінчили курси підвищення кваліфікації, працюють в компанії і сьогодні.

Кожен третій міжнародний квиток, випущений в Україні, був проданий в мережі КИЙ АВІА.

Уже тоді компанії вдалося укласти понад 100 контрактів з усіма ключовими авіаперевізниками. КИЙ АВІА – єдина компанія, яка реалізує не тільки авіаквитки, але і супутні туристичні послуги.

У будівлях Верховної Ради, Адміністрації президента України, Міністерства закордонних справ були розташовані каси КИЙ АВІА.

У цей час відбулася перша ітерація одного з найунікальніших рішень для ринку тревел-індустрії – «Корпоративної інтегрованої системи управління

підприємствами» (КІСУП). З її допомогою можна було автоматизувати внутрішні виробничі процеси: вести облік продажів, внутрішній документообіг і аналізувати отримані дані.

Початок роботи з найсучаснішим постачальником ІТ-рішень для тревел-індустрії – компанією Amadeus. Спільна робота двох лідерів ринку базувалася на вивченні потреб КИЙ АВІА, подальшій розробці нових рішень і спільному їх тестуванні в робочих умовах. Це був технологічний прорив. Зараз продукти, створені в колаборації з Amadeus, присутні на більш ніж 130 ринках.

В активі КИЙ АВІА з'являється перший міжнародний корпоративний клієнт – The Coca-Cola Company.

В цей же час відбувається випуск першого залізничного квитка за безготівковим розрахунком.

Мережа філій компанії виходить за межі України: так, в 2004 році був відкритий офіс в Москві, а в 2007 – в Мінську.

Активне освоєння ринку бізнес-тревела спричинило попит на продаж залізничного контенту, а також готельних пропозицій на території України.

Компанія КИЙ АВІА перемогла в номінації Best Travel Agency in Ukraine за результатами опитування читачів газети Kyiv Post.

Співпраця з новим міжнародним клієнтом – компанією Procter & Gamble. В цей же час створюється перший повноцінний імплант-офіс з окремою ІАТА акредитацією на території компанії, завдяки чому стало можливим надання всього спектру туристичних послуг співробітниками КИЙ АВІА безпосередньо на території клієнта.

КИЙ АВІА приєднується до нової системи взаєморозрахунків «BSP Україна». На зміну паперовим приходять нейтральні бланки квитків ІАТА, заповнювати які могли тільки організації, акредитовані за міжнародними стандартами. В результаті чого КИЙ АВІА розширила число сертифікованих локацій до 26-ти і стала єдиною компанією, що має акредитовані філії в кожному регіональному центрі країни.

Підписання ексклюзивного контракту з угорської бюджетною авіакомпанією Wizzair.

Запуск онлайн-продажів виходить на якісно новий рівень. До цього, починаючи з 1997 року, на сайті kiyavia.com працювали всього кілька співробітників і надавали онлайн-консультації мандрівникам.

Вихід за рамки сфери B2C, відбувається укладення договорів з юридичними особами та подальше міцне закріплення позицій в секторі B2B.

Впровадження в роботу системи електронного документообігу (СЕД) дало можливість зберігання інформації на виділених серверах і внесення даних управлінського і фінансового обліку в напівавтоматичному режимі.

Відбувається активне розширення портфоліо клієнтів, серед яких як українські, так і міжнародні корпорації. Спостерігається тенденція переходу туристів з офлайна в онлайн, що стало приводом для зміни вектора розвитку бізнесу і переходу з авіаційного сегмента в сектор продажу туристичних та супутніх послуг.

КИЙ ABIA – спонсор розважального реаліті-шоу «Великі перегони», що є українською адаптацією популярного американського реаліті The Amazing Race.

Активне освоєння сегменту бізнес-тревел. Завдяки КИЙ ABIA MICE-туризм, що спеціалізується на обслуговуванні корпоративного сектора, проведенні відповідних івентів і заходів, виходить на новий рівень. Якщо в 2015 році компанія провела всього 170 заходів міжнародного масштабу, то в 2018 році ця кількість зросла до 871.

Початок співпраці з ще однією GDS – Sabre – дає можливість тримати руку на пульсі всіх технологічних новинок і надавати клієнтам найповніший пакет туристичних послуг.

Запуск і масштабування нового incoming-напрямку Travel Provider in Ukraine, основне завдання якого – знайомство приватних і бізнес-мандрівників з Україною, а також розвиток туристичної привабливості нашої країни для іноземних туристів.

Завершено процес трирічної інтеграції системи нового покоління ERP, розробленої і написаної відповідно до індивідуальних вимог компанії. З

Завдяки новим технологіям всі процеси, пов'язані з обробкою і зберіганням даних, відбуваються повністю автоматично.

Запуск напрямку Travel Agency Community, покликаною забезпечити надання партнерських послуг і сервісів туристичним агентствам.

Сьогодні компанія КИЙ АВІА дотримується нового курсу розвитку. Маючи за плечима більш ніж 20-річний досвід роботи і найбільше портфоліо тревел-послуг, ми готові й надалі зміцнювати свої позиції в туристичному секторі та стати еталоном, на який рівнялися б інші[18].

Бюро подорожей Сім'я спеціалізується на екскурсійному туризмі. Ми пропонуємо екскурсії в Одесі та інших містах України. Автобусні та авіатури Європою та іншими зарубіжними країнами. Дегустаційні тури: винні та гастрономічні, відвідування страусиних ферм. Особливе місце серед наших пропозицій займає зелений туризм, найпопулярніші бази сільського туризму України та Білорусі, фольклорні тури. Одноденні тури, тури вихідного дня, дитячий відпочинок, економ-тури для школярів та студентів. Лікувально-оздоровчі тури в санаторії та здравниці України. І, звичайно ж, інформаційно-пізнавальні тури культовими місцями: собори, храми, монастирі та інші святині. Бюро подорожей Сім'я пропонує пасажирські перевезення автобусами єврокласу Україною та за кордоном, екскурсійне обслуговування та прийом в Одесі.

Директор:

НОВІКОВА ЛАРИСА ІВАНІВНА (2 компаній на це ім'я)

Засновники:

НОВІКОВА ЛАРИСА ІВАНІВНА; УКРАЇНА; УКРАЇНА, 65025, ОДЕСЬКА ОБЛ., МІСТО ОДЕСА, ВУЛИЦЯ ГЕНЕРАЛА БОЧАРОВА, ДОМ 23, КВАРТИРА 115; РОЗМІР ЧАСТИНИ - 1500,00 ГРН. (1 учасник)

Статутний капітал: 1 500,00 грн

Дата реєстрації (вік): 14.05.2015 (7 років, 5 місяців)

Основна діяльність: Діяльність туристичних агенцій

Додаткові види діяльності: допоміжна діяльність у сфері освіти, діяльність агенцій працевлаштування, діяльність туристичних операторів, Інший пасажирський наземний транспорт, н. в. і. у., надання інших інформаційних послуг, н. в. і. у.

- Розташування: Україна, 65014, Одеська обл., місто Одеса, ВУЛИЦЯ ЖУКОВСЬКОГО, будинок 4 (3 компаній за цією адресою)

- Контактна інформація (телефон, email)
- Інформація з ЄДР
- Зв'язок із юр. особою: Телефон 1:+38 (097) 367-41-32,
- Телефон 2: +38 (050) 534-59-39
- Email: info@turodessa.com.ua
- Номер телефону: 487011051
- Веб-сайт: <https://turodessa.com.ua/kontakty/>

Опис діяльності: Центри сприяння туризму (послуги); Туроператори, туристичні агенції, бюро подорожей (послуги); Зустріч та розшук туристів, що прибувають (послуги)[19].

2.3. Екстремальний туризм в Україні. Особливості рафтингу

Екстремальний туризм – один з видів туристичного відпочинку, в тому або іншому ступені пов'язаний з ризиком. Екстремальний туризм відноситься до найбільш небезпечних видів туризму, його мета і полягає в тому, щоб відчувати небезпеку, яка не доступна в містах, з сучасним розміреним способом життя[20].

Гірськолижний, мабуть, найбільш розвинений із усіх видів екстремального туризму в Україні. Його різновиди поширені на території Карпат, Житомирської, Хмельницької та Вінницької областей. Для сноубордингу та гірських лиж у Буковелі створена «екстремальна» траса для спуску.

Останнім часом активно розвивається спелеотуризм - подорож по печерах із спорядженням і подоланням у них різного роду перешкод. Найбільш придатними для розвитку спелеології є Тернопільська, Івано-Франківська, Закарпатська та Львівська області. До найбільш екзотичних видів екстремального туризму можна віднести тури до ЧАЕС. Атомний туризм - це відносно новий різновид туризму, що передбачає відвідування Чорнобильської зони та місця ядерних випробувань. Деякі види екстремального туризму розповсюджені на всій території України, що дає можливість розвиватися даному виду.

Для покращення стану екстремального туризму необхідно зробити наступні кроки:

- активна презентаційна, рекламна позиція України за кордоном;
- посилення державної підтримки інвестиційної діяльності;
- організація заходів з підвищення професійно-кваліфікаційного рівня персоналу, задіяного в сфері екстремального туризму;
- створення найбільш оптимальної системи використання природно-туристичних ресурсів країни;
- розширення туристичної інфраструктури шляхом створення нових техногенних об'єктів;
- сприяння покращенню соціально-економічної ситуації з боку держави шляхом створення нормативно-правових документів у сфері екстремального туризму

Таким чином, екстремальний туризм досяг значних успіхів як галузь економіки і як активний відпочинок. В Україні існує велика кількість природних і техногенних об'єктів для розвитку небезпечних видів туризму. При належному підході екстремальний туризм можна перетворити у конкурентоспроможну сферу, яка буде мати попит на українському ринку туристичних послуг[21].

Рафтинг – це швидкісний сплав повноводною річкою на надувному човні-рафті (або на плоті, байдарці, каяку). З одного боку, це екстремальний

спорт. З іншого – вид відпочинку. Головна різниця полягає у тому, наскільки складний маршрут треба подолати рафтерам. Згідно з міжнародними стандартами, річкові пороги мають класифікацію за рівнем складності. Пороги першого рівня найпростіші, шостого – найскладніші. Хоча нерви полоскотати буде змога у будь-якому випадку. Ризик, швидкість, драйв – як кажуть, «все включено».

Особлива майстерність на порогах першої і другої категорій складності зайва, у таких сплавах беруть участь навіть діти. Натомість щоб пройти річку з порогами шостої категорії, рафтери добре готуються. Загалом, для відпочинку чи нових емоцій – щоб спробувати що таке рафтинг, серйозної фізичної підготовки не треба. Абсолютно кожен може спробувати.

Навіть вміти плавати необов'язково (рятувальні жилети вдягають усі без винятку) – досвідчені рафт-гіді завжди супроводжують та навчають як діяти у ситуаціях, які трапилися зненацька. Звісно, якщо маєте серйозні захворювання, як от астма, епілепсія тощо, варто повідомити організаторів. Загалом рафт вирізняється серед інших плавзасобів високою стійкістю на воді. Ймовірність його перевертання низька і можлива лише на високій воді. У разі настання боятися не варто – рафт-гіді все пояснять і навчать, що робити. Що потрібно для рафтингу: обладнання, одяг. Дуже часто сплави на рафтах відбуваються на гірських річках, а це означає, що варто особливо ретельно подбати про правильний одяг. Погода в горах дуже мінлива, у будь-який момент може початися дощ. Також треба враховувати значні перепади температур: вдень спекотно, а після заходу сонця різко стає холодно. Ідеальний період для рафтингу гірськими річками України – весна. У цей час річкові верхів'я живляться талим снігом, тож температура води тримається в межах 4–6 градусів. У таких умовах для сплаву необхідний гідрокостюм (або водонепроникний костюм – штани і куртка). Під низ вдягають речі залежно від погоди.

Загалом же списків одягу два: один для сплаву, другий – для вільного часу на базі відпочинку. Одяг і особисті речі для сплаву Варто знати: цей

комплект може намокнути повністю (від дощу або бризок із весла сусіда), але є правило – на воді потрібно одягати одні й ті ж самі речі, а от після закінчення сплаву перевдягнутися у суху заміну. Шорти або тонкі штани на спекотну погоду. Футболка або тонка сорочка з рукавами. Сандали чи крокси з кріпленням за п'ятку, нерозмокаючі (відчалуючи і причалуючи, доведеться заходити у воду). Купальник або плавки. Легка куртка від вітру. Сонцезахисні окуляри. Крем від засмаги. Фото/відеокамера, мобільний телефон (у спеціальному контейнері, захищеному від води)[22].

Рафтинг – це командний вид спорту, який виховує традиції взаємодопомоги, спортивної дисципліни, самовдосконалення, обміну знаннями і досвідом. Рафтингом називають сплав по ріці на надувних, каркасно-надувних та каркасних суднах: рафтах, байдарках, каное, каяках. Рафти є найпопулярнішими та найбезпечнішими засобами для сплаву в світі. На теренах України рафтинг стали відокремлювати від водного туризму досить недавно і в більшій мірі в маркетингових цілях. Відповідно і змагання з рафтингу до 2016 року не проводили, обмежуючись тільки катамаранами та байдарками. Тим не менше, серед водних туристів ідея змагань з рафтингу зародилася ще в 2012 році.

Вже в 2016 році під егідою Міжнародної Федерації Рафтингу на Південному Бузі прошили перші в Україні навчання для рафтинг-гідів, а 5 листопада заплановані перші позакатегорійні змагання на рафтах на Західному Бузі. Сьогодні ГО «Всеукраїнська Федерація Рафтингу» має осердки в більшості областей України та статус «всеукраїнська» громадська організація. Ми об'єднали спортсменів-водників, аматорів та професійних рафтинг-гідів, суддів та тренерів, які мають непереборне бажання докластися до розвитку рафтингу в Україні.

Необхідність об'єднання спортсменів та гідів у Всеукраїнську Федерацію Рафтингу викликана не тільки змаганнями, а і уніфікації правил безпеки на воді. Так, організатори активного відпочинку для здешевлення туру дуже часто нехтують елементарними правилами безпеки на воді: невміло

інструктують туристів перед сплавом, не видають повний комплект страховочного спорядження (жилет, шолом), а інструктори не вміють надати найпростішу долікарську допомогу. Всеукраїнська Федерація Рафтингу створена для того, щоб перенести світові стандарти безпеки рафтингу в Україну. Проведення сертифікаційних семінарів та виїзних навчань з порятунку на воді – одна з основних задач ВФР[23].

Переваги: Рафтинг як екстремальний вид спорту завойовує все більше людей, він входить в моду, тому зараз з'явилося чимало організацій, які організовують такі сплави, і часом включають в себе цілу екскурсію з відпочинком. Сучасні човни, призначені для рафтингу, можуть вміщати від 4 до 20 осіб. Однак найчастіше використовуються саме ті, місткість яких сягає 10 осіб. Ви можете не хвилюватися за дану конструкцію, так як вона дуже зручна й безпечна, ідеально підходить для подорожі по річці. Рафтинг хороший тим, що його можна обрати і в якості сімейної прогулянки по річці, яка більш спокійна, і в якості дуже екстремального відпочинку з компанією друзів.

Останній варіант останнім часом найбільш популярний. Його ще називають подорожжю по «білій воді» - по бурхливій річці, в якій багато порогів і водоспадів. Багато, хто тільки збирається зайнятися рафтингом, зважує всі за і проти даного виду спорту, вважаючи його небезпечним. Однак це не так. Щоб зробити спуск по річці досить екстремальним, але в той же час небезпечним, слід просто дотримуватися всіх норм безпеки і підготуватися до спуску ґрунтовно. Наприклад, у всіх членів команди має бути спеціальне захисне спорядження. Це необхідно для того, щоб при проходженні небезпечних зон річки ніхто з учасників рафтингу не постраждав. У поняття захисної амуніції входять шолом, жилет, певне взуття і одяг, який не пропускає воду. Так як вода в гірських потоках річок холодна, наявність даної захисту дуже важлива. [24]

Складність маршрутів Залежно від того, наскільки важко маневрувати річковими порогами, маршрути поділяються на 6 рівнів: 1-й та 2-й вважаються

легкими, підходять для новачків; маршрути 3-го рівня забезпечують більше адреналіну і вимагають більше зусиль при проходженні; 4-го рівня можуть бути небезпечними, для них має бути підготовка; маршрути 5-го та 6-го рівнів складності – це переважно для спортсменів або дуже досвідчених рафтерів. Рафтинг в Україні: Україна має прекрасні природні умови для розвитку рафтингу, і з роками інтерес до нього стрімко зростає.

Можна виділити 5 найпопулярніших регіонів: Карпати (річки Чорний Черемош, Прут, Білий Черемош, Чорна та Біла Тиси); Дністер (рівнинна частина); Нижня течія річки Південний Буг; Київщина (річки Десна, Рось); Житомирщина (річка Тетерів). В Україні немає дуже складних рафтингових маршрутів, більшість вітчизняних порогів відносять до 2–3-го рівнів складності. Єдине місце в Україні з 4 рівнем складності – ділянка від села Ямна до водоспаду Пробій у Карпатах. Сезон сплавів починається у квітні і закінчується у жовтні. Досить часто це кількаденні тури, що включають проживання в наметах, екскурсії та походи, тимбілдинг та інші активності. Вартість одноденних сплавів починається від 500 грн, а турів на 2–3 дні варіюється в межах від 1500 до 4500 грн. Рафтинг у Карпатах Чорний Черемош Русло Чорного Черемоша простягається на 87 кілометрів серед лісів Східних Карпат на висоті 1680 метрів. Сплави черемоськими порогами Дземброня, Дідів Лікоть, Біла Кобила, Гучок та Гук вважаються одними з найдинамічніших, найекстремальніших та найдрайвовіших в Україні – 3 категорія складності.

Не дивно, що цей регіон такий популярний серед любителів рафтингу, особливо в квітні та травні, коли тануть сніги і річки стають максимально повноводними. У цей час тут навіть відбувається фестиваль «Кубок Черемоша», куди з'їжджаються туристи з усієї України та навіть з-за кордону. Однак, саме Чорний Черемош є найбільш стабільним щодо наявності необхідного рівня води для проведення сплавів, тому рафтинг тут проводиться до жовтня. Найпопулярнішою і найбільш екстремальною ділянкою на річці вважається відрізок від Дземброні до Красника.

До неї входить найскладніший поріг усього маршруту – Гук, що має 3-й рівень складності. Великі плити і брили каменю, високі уступи утворюють стоячі вали та бочки, а сам поріг нагадує гігантську затоку через перепади висот у руслі. Особливості: вздовж Чорного Черемоша розташовано безліч природних і антропогенних пам'яток, які додають яскравих вражень до маршруту, зокрема гори Піп Іван, Шпиці, урочище Гаджина, заказник «Кедроватий», кедрова алея біля ферми Бабульчака Михайла, церква і дзвіниця в Дземброні, побудовані понад 150 років тому, Дзембронівські котли, водоспади, сироварня тощо. Рафтинг на Чорному Черемоші та Пруті від компанії «Скита Рафтинг» Компанія «Скита Рафтинг» є єдиною рафтинговою компанією, яка здійснює комерційні сплави на Пруті й Черемоші завдяки власній інфраструктурі на цих річках. У «Скиті» надають сертифікованого рафт-гіда IRF (International Rafting Federation – міжнародної рафтингової федерації), який піклується не тільки про дотримання безпеки під час сплаву, а й про гарний настрій усіх туристів. До слова, «Скита Рафтинг» була першою компанією, хто почав проводити рафтинг у Карпатах за форматом «все включено». Відтак, сплаваючись зі «Скитою», у вартість входить: Транспортування до місця початку сплаву.

Особливості: набагато спокійніші сплави, ніж у Карпатах, унікальна природа, близькість до замків, фортець, можна комбінувати активний відпочинок з культурно-історичним. Рафтинг на Південному Бузі Південний Буг починається на Поділлі на висоті 320 метрів і розтікається на 800 кілометрів, пересікаючи 5 областей та протікаючи в ущелині Українського щита – найстарішого та одного з найпотужніших геологічних утворень.

Рафтинг на Південному Бузі ідеально підходить, якщо хочеться зміксувати адреналін і релакс. Адже маршрути цією річкою – це череда порогів (Стрільченські, Печерські, Мигійські, поріг Міцкевича, Київський, Забузький млин, каскад порогів біля села Гранітне, Гард) зі спокійними плесами. Сезон рафтингу на Південному Бузі починається з кінця березня і, на відміну від багатьох українських річок, активний тут навіть влітку, завдяки

досить високому рівню води. Найпопулярнішою ділянкою для сплаву на Південному Бугу є відрізок від Первомайська до Олександрівки, до якого входять знамениті Мигійські пороги, Богданівські пороги, та Бузький Гард. Їх протяжність сягає 40 км. Ця територія входить до складу регіонального ландшафтного парку «Гранітно-Степове Побужжя», який визнано одним із семи природних чудес України та який є однією з найдавніших ділянок суші Євразії, що була покрита морем протягом 60 мільйонів років. Виділяють Малий Мигійський поріг, або Мельничий, складність якого залежно від рівня води варіюється між 3-м та 4-м, і Великий Мигійський поріг 2–3-го рівнів складності. Друга частина останнього має S-подібну форму і завдяки зливам, звуженням, бочкам і валам є досить динамічною. Особливості: спуск по Південному Бугу цікавий різноманіттям об'єктів, які зустрічаються на шляху: це і гігантські котли, мілководдя, болотисті місцевості, залишки гребель і навіть гребля Ладижинської ДРЕС, найбільшого водосховища на Південному Бугу. На скелястих берегах порогів серед зелені збереглися старі водяні млини, а над порогами Гард обладнано локацію для тренувань і змагань вітчизняних альпіністів. Рафтинг на Київщині Десна Річка Десна довжиною майже 600 кілометрів у межах України є найдовшою притокою Дніпра і найпопулярнішою річкою для сплавів на Київщині.

Найпопулярнішими маршрутами в межах області є: Пирнове – Новосілки. Літки – Пухівка. Сплавлитися на Десні починають з квітня і продовжують аж до кінця вересня. Дуже часто це такі собі тури вихідного дня з риболовлею, барбекю та посиденьками біля вогнища. Особливості: завдяки швидкій течії і незначному перепаду висот сплав по Десні проходить досить гладко, але потрібно постійно зважати на перешкоди у вигляді мілин та дерев, що часто зустрічаються посеред річки. Рось Права притока Дніпра – Рось – вважається спокійною річкою, але і тут знайдеться кілька порогів і перекатів для любителів рафтингу. Найпопулярнішим маршрутом у межах області є відрізок від села Синиця до Богуслава.

Рось славиться своєю фауною (особливо багато тут різноманітних птахів), мальовничими берегами, а також тим, що тут не так багато туристів, відпочивальників і рибалок, навіть у сезон, який триває з квітня аж по листопад. Особливості: досить спокійні маршрути, з можливістю сповна насолодитися красою природи і відчутти легку силу води, без надмірних гострих відчуттів, як у Карпатах. Рафтинг на Житомирщині Тетерів Досить популярною серед рафтерів є також річка Тетерів, що на Житомирщині. Вона неширока, але характеризується досить швидкою течією і цікавими маршрутами з навісними мостами і, звичайно, каньйонами: Коростишівський, Мармуровий, Високий камінь з озером, де неймовірно чиста блакитна вода. Досить часто рафтинг поєднують з відвідуванням старовинного замку в Радомишлі. Сезон спусків на Тетереві починається з кінця весни і триває до жовтня. Особливості: швидка течія, мальовничі місцини із сосновими лісами на скелястих берегах, можливість поєднати з відвідинами замку[25].

Висновки до розділу 3

Спортивний туризм в Україні дуже добре розвивається. Сьогодні я приділила увагу більш екстремальному туризму. Насправді, дуже багато людей займаються спортом і люблять виводити свої спортивні навички на новий рівень. Багато українців люблять не звичайний відпочинок біля берегу моря влітку, а й справжні пригоди, які лоскочуть нерви. Це може бути спуск та підйом на скелі, спуск на човні по гірській річці, рафтинг, стрибок з парашутом, велопробіг і т.д.. Саме на таких екстримальних людей орієнтуються турфірми, коли складають маршрути у ті чи інші країни і хочуть зробити щось особливе.

Якщо говорити суто про Україну, в нас дуже добрі умови для розвитку спортивного туризму. Цьому сприяє наша природа, ландшафт. Якщо брати один з найпопулярніших видів спортивного туризму- рафтинг, в нас для водного туризму є багато локацій. Наприклад, це може бути бурхливий сплав по карпатським річкам Прут і Чорний Черемош, так і більш красиві та спокійні

сплави- Крейдяні гори на Сіверському Дінці, Дністровський каньйон із замками і водоспадами, гранітні скелі і пороги на Південному Бузі приваблюють багатьох. Адже для цих маршрутів не потрібні спецпідготовка або досвід участі в подібних турах.

Тому я вважаю, що екстремальний вид туризму далі буде ще краще розвиватися, а зараз має дуже гарні перспективи розвитку. Це буде ще краще популізувати нашу країну. Люди цікавляться цим видом туризму, тому інвестори будуть вкладати ще більше гроші в цей вид активного відпочинку.

РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА НОВОГО ЕКСТРЕМАЛЬНО-СПОРТИВНОГО ТУРУ З РАФТИНГОМ

3.1. Програма туру, опис маршруту

На маршруті від вас буде потрібно:

- гарний настрій в будь-яку погоду;
- організованість;
- сміливість;
- необхідні речі.

Набираючи в пошуковій системі «Рафтинг на Південному Бугі», ви побачите масу різноманітних пропозицій. Чим керуватися у виборі? На чому ж зупинитися?

Багато компаній пропонують на дозвіллі розваги, всілякі атракціони та дискотеки. На наш погляд, усе це можна знайти і в місті, а до Національного парку люди приїжджають зовсім за іншим.

Якщо ви вирішили приїхати до нас, то знайте: Ви – дорогі гості. Ми – привітні господарі. Відносини будуються на взаємній повазі. Ми пропонуємо насолодитися активним видом відпочинку, відчувати природу, познайомитися з новими людьми та добре провести час.

Ріка Південний Буг – відноситься до великих рік басейну Чорного моря, єдина велика річка України, що повністю протікає по її території, довжиною 806 кілометрів. Долина ріки дуже живописна: вона захоплює своїм поєднанням скalistої місцевості з польовою, і, звичайно, густими лісами.

Маршрут включає в себе 13 неперевершених порогів, 6 з яких ми подолаємо вже в перший день! Наш кемпінг знаходиться в одному із наймальовничіших місць, де у вас буде можливість у повній мірі насолодитися спокоєм і тишою.

Для кого підійде сплав по Бугу?

Люди, які стомились від міської метушні і шукають можливості відчувати себе частиною незайманої природи. Проживання в таборі далеко від

галасливого міста, вечері біля багаття, сплав по Бугу – це все допоможе відпочити тілом та душею.

Оскільки обмеження у віці незначне (6+), то рафтинг Південний Буг – це прекрасна можливість організувати сімейний відпочинок. Подаруйте собі і дітям незабутні враження та неповторні емоції, який не може вам дати метушливий мегаполіс.

Шукаєте варіант проведення неординарного корпоративного заходу? Відпочинок Південний Буг – це не лише два дні в колективі, кожен член якого розкриється по-новому, а й спосіб зміцнити корпоративний дух і згуртувати колектив.

Рафтинг Південний Буг починається у м. Вінниця і закінчується там ж. Подорожуючи цим маршрутом, ви зможете помилуватися краєвидами місцевості та основної героїні поїздки – річки Південний Буг. По обидва боки вас чекає надзвичайна фауна та флора, характерні для цієї місцевості.

Найголовніше, що сплав по Бугу – це дуже легкий спосіб активного проведення часу. Ось чому ви можете бути спокійними під час подорожі через, адже цей маршрут класифікується як легкий і приємний. Сплавні засоби розраховані на 2 або 4 та 6 осіб, а кожен учасник оснащений рятувальним жилетом. Вас супроводжуватиме досвідчений інструктор, який відповідає за безпеку[26].

Мігія – село з багатою історією, тут існували поселення ще до нашої ери, тому про нього багато легенд. Кажуть, що свою назву село отримало від самого Геродота – побувавши в цьому краю, він назвав його "Емігея", що перекладається як "Моя земля". Наприкінці XVIII ст. Край був осередком гайдамацького руху. За переказами, родом легендарний козак Мамай, зображення якого, під дубом з бандурою в руках, стало візуальним символом українського козацтва. у минулому ж на цій території були збудовані запорізька фортеця Орлик, турецька Голта та польська Богопіль.

Радонове озеро в Мігіє

Затоплений гранітний кар'єр прозваний "радоновим озером" за характерний колір води. Озеро глибиною понад 20 м. Зі скелястими берегами живиться підземними радоновими джерелами[27].

Як підготуватися до сплаву по річці Південний Буг:

- Відповідний одяг, пристосований до погодних умов.
- Сонцезахисний крем.
- Візьміть воду для сплаву.

Особливості туру: Це унікальна подорож вихідного дня, під час якої Ви встигнете сплавитися під керівництвом інструкторів по найбільших порогах Південного Бугу, відвідати Національний Парк «Бузький гард», насолодитися красою природи Південного Побужжя та провести дружній вечір біля багаття під зоряним південним небом.

Опис туру:

- сплав по найбільших порогах Південного Бугу;
- проживання в облаштованому рафтинг-таборі;
- прогулянка до надзвичайно красивого «Блакитного» кар'єрного озера, купання в озері;
- це справжня пригода для компанії – екстремально, але безпечно; на природі, але з комфортом та організовано.

У вартість входить:

- послуги досвідченого інструктора;
- прокат човнів та загального спорядження;
- харчування 2-х разове (домашня кухня) + чай зі смаколиками протягом дня;

- прокат наметів 2-3-місних + прокат каремату (туристичний килимок);

- туристичне страхування;

У вартість не входить:

- прокат спального мішка – 90 грн. за весь тур;

- місце у мікроавтобусі Київ-Мигія-Київ – 750 грн. ;
- прокат неопренового гідрокостюму для рафтингу (рекомендовано для сплавів у квітні та вересні) - 155 грн./день.

Додаткові розваги та послуги:

- гриль-меню (розраховується індивідуально);
- зйомка та монтаж відеоролика, екстремальна зйомка рафтинга з води, фотограф, гітарист, скелелазіння.

Таблиця 3.1

Програма туру:

Перший день:		Другий день:	
06:00	Збір групи і виїзд з Одеси на мікроавтобусі	09:30	Підйом. Банні процедури. Сніданок (каша на вогнищі, бутерброди та кава)
9:30-10:00	Приїзд групи в рафтинг-табір в с. Мигія. Поселення в наметовому містечку або дерев'яні споруди	10:00	Сплав 10 км вниз по Бузькому каньйону Насолоджуємося красою заповідника Національний Парк «Бузький Гард».
10:00 - 11:30	Розселення та вільний час	14:00	Приїзд до табору. Душ та вільний час.
11:30	Обід. Суп з ухи, друге-шашлик курячий або свинячий та гарнір	14:50	Обід в таборі. Підготовка до від'їзду. Спільний фотосет.
13:00	Підготовка до рафтингу. Кожний учасник отримує	16:30	Виїзд додому

	рятувальний жилет, каску та весло.	
13:30	Інструктаж та підготовка до рафтингу.	20:30 Прибуття до Одеси
13:50	Фотосесія.	
14:00	Рафтинг по Південному Бугу	
17:00	Приїзд до бази відпочинку. Вільний час.	
18:00	За бажанням готування страв на кострі	
19:00.	Смачна вечеря. Плов з м'ясом на кострі. Активний відпочинок: ігри в командах, теніс, гра на гітарі біля костру	
22:00	Відбій	

3.2. Правила безпеки туристів

Якщо людина вирушає на рафтинг в Карпати, Південний Буг або інші місце уперше, по-перше, потрібно вивчити відгуки про компанію або інструктора, які організовують сплав, складність майбутнього маршруту, а також в якій фізичній формі повинні знаходитися учасники сплаву. Ці умови обов'язкові, оскільки рафтинг - вид активного відпочинку, пов'язаний з ризиком для життя. По-друге, потрібно ретельно ознайомитись

із спорядженням, яке надають організатори. У холодний період, наприклад, знадобитися гідрокостюм, а також гідрочеревики, в яких зручно ходити по каменях. Крім того, вам повинні видати якісні рятувальні жилети.

Є випадки, коли компанії з поганою репутацією видають надувні спасжилета. Це недопустимо! Жилет призначений для того, щоб людина в разі випадання з рафта, удару і втрати свідомості, тримався на воді. А якщо жилет надувний, його може розірвати, і людина потоне. Якщо на вулиці холодно і температура води опускається до 5-10 градусів, рекомендовано поверх гідрокостюма надіти вітровку, а зверху - спасжилет.

Деякі одягають ще і лижні штани, але це зайве. Може бути жарко. В цілому, все залежить від категорії складності порогів: чим вона вища, тим менше теплий одяг потрібен, оскільки людина починає активніше працювати веслом і швидко зігрівається. Дуже важливо дотримуватися під час сплаву правила індивідуальної техніки безпеки. Для цього необхідно уважно слухати інструктора. Так склалося, що багато туристів не асоціюють рафтинг з небезпекою, думають, що це всього лише ще один вид розваги. Бувають випадки, коли люди починають знімати каски, тому що в них незручно сидіти, або знімають спасжилет. Але ж випасти з човна - це один момент. І якщо людина впала на каміння і вдарилась головою, у нього всього лише трісне каска, а якщо її немає - голова.

Важливо також знати техніку спуску по порогах при випаданні з човна. Зокрема, необхідно перевернутися на спину, розвернутися ногами вперед і трохи зігнути їх в колінах. Такий стан дозволяє вільно дихати, бачити, куди тебе несе потік, а також знижує ризик отримання травм. Якщо ж людина не розуміє, що робити, якщо він випав з човна, в неї краще взагалі не сідати.

До слова, техніку безпеки, як і основи веслування, попередньо можна вивчити в інтернеті, або з інструкторами. І тоді пригоди і відпочинок пройдуть якнайкраще[29]!

Інструктаж перед сплавом на човнах з інструктором:

1. Не вживати алкоголь і не курити на судні. Особи у стані сп'яніння не допускаються.
2. Представитися, по можливості, познайомиться з екіпажем.
3. Ознайомлення з судном, його тип та назва.
4. Правильна посадка на рафт (кат), усвідомлення свого місця (лівий-правий) та роботи на ньому (помічник капітана табаніт).
5. Як правильно тримати весло, прямі гребки, тютюн.
6. Особливості різних місць на судні (передніх заливає і вони чалят, середні менше гребуть, помічник табанить; діти біля батьків, літні та із зайвою вагою-в середину тощо).
7. Роль та робота туристів у порозі (разом прямо) та на спокійних ділянках (відпочинок).
8. Робота капітана (управління курсом) та невтручання в управління судном без команди.
9. Базові команди капітана: все прямо, правий балон прямо, лівий балон табань, все табань, чалка на лівий берег, перехід праворуч (ніс) тощо.
10. Поведінка екіпажу в нестандартних ситуаціях: сіли на камінь, турист випав із судна, переверот, не ставати між балонами катамарану.
11. Техніка самосплаву, контроль весла.
12. Повідомити орієнтовний маршрут сплаву, км, год, км/год, категорії складності порогів.

Правила сплаву на човнах без інструктора (байдарки, кат-2):

Схема сплаву в залежності від води:

1. висока: сплави на байдарках лише з інструктором;
2. середня: а) лише з інструктором; б) сплаваються лише ті, хто сплавлявся на рафтах/катамаранах, та успішно пройшли Тренування на Дземброні;
3. низька: сплаваються усі, хто пройшов Короткі тренування на Дземброні.

За результатами тренувань, інструктор може запропонувати інший човен або заборонити сплав на байдарці.

Тренування на Дземброні: докладний інструктаж, один сплав з інструктором на порозі Дземброня, мінімум один сплав без інструктора на порозі Дземброня. Учасник має продемонструвати правильну техніку веслування, вміння маневрувати між камінням, траверсувати потік та правильно (своєчасно) причалювати.

Короткі тренування на Дземброні: докладний інструктаж, тренувальні відчалювання/причалювання нижче порога, траверсування потоку без значного зміщення вниз.

Інструктор повинен:

- Показати, як правильно тримати весло та веслувати.
- Показати, як правильно сідати в байдарку і пристосовувати опори.
- Проконтролювати правильність одягання каски, жилет тощо.

На сплаві:

1. Не обганяти керуючого металом, триматися його траєкторії руху.
2. Дотримуватись дистанції в порозі (5-10м).
3. Тримати байдарку вздовж течії (не боком), мати швидкість, веслувати в порогах.
4. Бочки проходитимуть на швидкості, каміння обходити або вдарятимуться кормою (не серединою).
5. Тримати крен, нахилятися вниз за течією.
6. Якщо сіли на камінь: у порозі – коїтальні рухи, інакше – вийти та зіштовхнути.
7. При перевероті тримати весло, байдарку.
8. У неконтрольованій ситуації – самому на берег.
9. Триматися внутрішнього радіусу на поворотах (далі від зовнішнього берега). Ніс - усередину.
10. Уникати гострих предметів.
11. Акуратний причал-відчал (проти течії, з рівної води).

12. На зупинках – добре витягувати на берег.

13. Контролювати тиск (полювати водою).

14. На фініші - нацькувати тиск і закрити пробки (клапани)[30].

Турист на активному маршруті зобов'язаний дотримуватися правил особистої безпеки та техніки безпеки поведінки на маршруті, уважно слухати інструктаж перед виходом на маршрут, своєчасно виконувати всі вказівки і команди інструктора, а також прислухатися до рекомендацій.

Перед туром бажано пройти медичний огляд і на маршруті своєчасно інформувати керівника походу про погіршення стану здоров'я. Під час руху транспорту слухати супроводжуючого і чітко дотримуватися час відправки. Забороняється проїзд в автобусі в нетверезому стані, а також куріння і розпивання спиртних напоїв в салоні автобуса, а також на всій протяжності активного маршруту.

Загальна інформація туристу обов'язкова для дотримання.

Додатково та актуально: Правила для профілактики укусів комах

Перебуваючи на природі, намагайтеся носити одяг з довгим рукавом і уникати яскравих кольорів, які викликають у комах асоціацію з квітами і залучають їх для збору нектару.

Тримайтеся подалі від ділянок з великою кількістю бур'янів і квітучих рослин, які залучають бджіл і ос. Місця звалища сміття також варто обходити стороною, так як вони залучають паразитів.

Здійснюючи прогулянку в лісі, намагайтеся йти по стежках і не заглиблюватися в густий ліс. Якщо ви їдете на відпочинок з ночівлею, ставте намет подалі від сирих печер і висохлих порожніх дерев – в таких місцях зазвичай живуть комарі. Закривайте вхід в намет москітною сіткою.

Напої з жерстяних банок і непрозорих пляшок краще переливати в чашки перед вживанням: у відкрите отвір банки або шийку пляшки може потрапити комах.

Пам'ятайте: укуси є захисною реакцією комах, яка проявляється, якщо комах знаходиться під загрозою. Уникайте махів руками і інших різких рухів.

Якщо все ж ви помітили на шкірі кліща, його можна видалити, обережно схопивши пінцетом або пальцями, захищеними шаром тканини, як можна ближче до шкіри. Повільно і обережно відірвіть кліща від шкіри. Якщо голова кліща відірвалася і залишилася в місці укусу, слід звернутися до лікаря для її видалення. Після видалення кліща слід вимити руки водою з милом.

загальна інформація туристу допомагає туристу запобігти неприємностей [31].

3.3. Розрахунок вартості туру

На ціноутворення впливає характер попиту, розвиненість ринку туристичних послуг, місце туристичної фірми на ньому та оцінка конкурентного середовища, обрана маркетингова стратегія тощо. Ціна туру відтворює економічний бік діяльності суб'єкта господарювання і відбиває його комерційну політику на ринку туристичних послуг. Ціна туру коливається в межах від собівартості до продажної ринкової ціни. Ці коливання відбивають попит на даний турпродукт.

Коливання попиту мають часовий (літній, зимовий періоди, міжсезоння), видовий (на окремі види туризму) та територіальний (на певні регіони) . Диференціація цін на турпродукт є результатом диференціації тарифів на окремі види послуг, що входять до складу туру, відбиваючи зміни витрат праці на певні види послуг в різний період часу. Коливання тарифів є результатом ринкової політики послуг і ґрунтуються на тому, що пропозиція орієнтована на задоволенні потреб туристів в період максимального попиту, тому потрібно мати резервні потужності і можливість їх розгортання відповідно до зростаючих потреб.

Ціноутворення ускладнюється також введенням до складу турпродукту туристичних ресурсів, тобто різноманітних пам'яток, що за економічною сутністю є результатами вкладеної колись праці або туристичних благ, що взагалі не є продуктами праці (клімат, мальовничі ландшафти тощо).

Ціна туру залежить від типу обслуговування, терміну та сезону подорожі, її виду та форми. На неї впливає кон'юнктура ринку та характер обраної маркетингової стратегії (реклама, канали реалізації тощо). Зокрема, на ціну туру впливає характер угод туроператора з турагенціями, оскільки ці угоди визначають умови реалізації і визначають комісійні винагороди турагента, що реалізуються через систему націнок та знижок.

При цьому туроператор може виступати оптовим продавцем, який в подальшому не контролює цінову політику турагента з реалізації своїх турів (тобто турагент сплачує вартість турів, визначену туроператором, і встановлює свою власну ринкову ціну при їх реалізації), або залишити за собою право контролю цінової політики і надати турагенту відповідні знижки як оптовому покупцеві певного турпакету (тоді турагент повинен дотримуватись тієї роздрібною ціни, яка визначена туроператором, а його прибуток є різницею між оптовою та роздрібною ціною турів).

Нижньою межею вартості тура є його собівартість, яка включає зафіксовану в угодах ціну основних послуг за обумовленими параметрами туру та поточні витрати на їх реалізацію та організацію споживання. Останній параметр залежить від обраної фірмою маркетингової стратегії: характеру реклами і рекламної кампанії, розгалуженості мережі та її географії, різноманітності каналів збуту турпродукта.

Собівартість туру є сумарною ціною складових (проживання, харчування, транспортування, екскурсійне обслуговування та ряд додаткових послуг, які, на думку туроператора, якісно підвищують конкурентоздатність пакета, медичне страхування та візова підтримка для зарубіжних турів) відповідно до сезону та регіону (сезонні націнки практично на всі види послуг, націнки на послуги в популярних туристсько-рекреаційних центрах), терміну (чим довший тур, тим він дорожчий), обраного виду подорожування (авіа, автобусний тощо), його форми (індивідуальні тури дорожчі за групові в розрахунку на одного туриста і чим менша туристична група, тим менша ця вартість), складу учасників групи (багато послуг надається певним категоріям

споживачів на пільгових умовах, наприклад, дітям дошкільного віку та школярам, пенсіонерам, військовим) [32].

Зазвичай водне спортивне спорядження закупають заздалегіть, ще коли починають створювати фірму. Але бувають різні випадки, коли все беруть в оренду: гумові човни, спортивне спорядження, каски і т.д. Тому для організації такого туру, потрібні витрати усього цього спорядження. Та неважливо взято це в оренду або була створена покупка. Тому, треба це розрахувати.

Вартість рятувального жилета в Україні - 498 грн. Це середня ціна. Звичайно в надувному човні перебуває 6 людей, тому цю суму помножимо на 6 і отримаємо 5220 грн на один човен.

Багато? Ні, тому що це людське життя. Траплялися випадки, коли деякі недоброзичливі компанії нехтували найнеобхіднішим і це вело до великої загрози. Є й такі туристи, які намагаються відмовитися від рятувального жилету і думають, що дуже добре плавають. Це велика помилка. Такого туристка не допустить жоден інструктор і близько до лодки. Річка-непередбачувана і бурхлива, і навіть якщо люди дійсно дуже добре плаває, може статися що завгодно. Наприклад, підводні течії, схватити судом, вдар об скелю, погане самопочуття, неспроможно холодна вода і т.д. І це тільки рятувальні жилети.

Далі розрахуємо шоломи. Вартість одного шалому (це приблизна вартість, тому що вони є різні)- 1420 грн. Помножимо це на 6 і отримаємо суму 8520. Так, з одного боку це може показатися дивно, що маленький шолом коштує майже в два рази більш, ніж рятувальний жилет але ні.

Багато випадків трапляється, коли людина перевертається з човна та вдаряється головою. Через це втрачаю свідомість. Звісно, в човні знаходяться ще 5 людей, але коли човен рухається з великою швидкістю по річці, а ще й зверху-вниз, не так вже й легко зупинитися та стрибнути у воду за пораненою людиною. Далі розрахуємо дещо особливе- човен. Те, без чого ми не змогли б займатися рафтингом. Його вартість (середня)- 10600. В нього

зазвичай вміщуються 2-6 людини. Він підходить для бурхливих вод та гострих скель. Аптечка. Тут сума буде занадто приблизною, тому що можна щось додати або забрати. Розрахуємо найнеобхідніше:

Таблиця 3.2

Розрахунок одноразових витрат для організації водного туру

Спорядження	Технічні характеристики	Кількість штук	Середня вартість за одну одиницю/грн	Загальна сума/гривен
Човен ПВХ	Гумовий човен загальною місткістю до 5 чол	1	13 810	13 810
Рятувальні жилети	4 шт. розмір 50-52 2 шт. розмір 46-48 2 шт. розмір 36-38	8	498	3 987
Ремонтний набір	Клей ПВХ, латочки	2	325	646
Аптечка		1	633	
Набір туристського посуду	Не менше 6 персон	2	456	912
Сокира		1	238	238
Котел	Об'ємом не менше 3 літрів	1	294	294
Сапборд з веслом	Надувної сапбор з веслом	6	10 474	62 844
Разом				83 364

Склад витрат, що враховуються при калькуляції туру, визначений рекомендаціями по плануванню, обліку і калькуляції собівартості туристичного продукту і формуванню фінансових результатів у організацій, що займаються туристкою діяльністю. Згідно з якими усі витрати

туроператора підрозділяються на виробничі (пов'язані з формуванням турпродукта) і комерційні (пов'язані з його просуванням і продажем). –

Виробничі витрати залежно від способу включення їх в собівартості туристського продукту підрозділяються на: – прямі - це витрати, які можна безпосередньо включати в собівартість відповідного об'єкту калькуляції; – непрямі (накладні) - витрати, пов'язані з діяльністю фірми в цілому. До прямих витрат відносять наступні групи виробничих витрат :

1) Витрати з придбання прав на послуги сторонніх організацій, використовувані при виробництві туристського продукту, включаючи витрати: – по транспортному обслуговуванню - обслуговуванню - організація трансферу : місто Одеса - сіло Мигея - місто Одеса (автобус на 8-10 посадочних місць); – послуги із страхування туристів на період поїздки.

2) Витрати, пов'язаної з діяльністю виробничого персоналу : – витрати на оплату праці інструктора, що виконують роботи на підставі договорів цивільно-правового характеру; – відрахування на соціальні потреби від оплати праці інструкторів.

Таблиця 3.3

Перелік прямих виробничих витрат що входять в собівартість туру

Перелік послуг	Вартість на групу
Транспортні витрати місто Одеса - сіло Мигея - місто Одеса (мікроавтобус на 8-10 посадочних місць)	1 600 грн
Заробітна плата 2-х інструкторів	3000 грн
Страхування туристів	200грн
Разом	4800 грн

Окрім врахованих в собівартості туру прямих виробничих витрат, фірма несе також і постійні витрати по організації, і реалізації даного і інших турів - непрямі (накладні) витрати. Ці витрати формуються в цілому по фірмі, а потім розподіляються на окремі види турів[33].

Розподіл накладних витрат може робитися різними способами: – за наявності у фірми декількох видів турів накладні витрати можуть бути розділені між ними рівними частками; – пропорційно долі собівартості цього туру в загальній собівартості усіх видів турів цієї фірми; – пропорційно долі річного маржинального доходу цього виду туру загальному маржинальному доходу фірми.

Таблиця 3.3

Перелік непрямих виробничих витрат, що входять в собівартість туру

Перелік витрат	Вартість
Заробітна плата адміністративного персоналу	5 500
Інші непередбачені витрати	2 000
Разом	6 500

Для спрощення розрахунків приймаємо, що непрямі виробничі витрати (таблиця 4), що покривають зміст туристського бізнесу складають в середньому 5-10% від суми прямих витрат на одну тургрупу, що складе: 6 500 грн x 10% = 650гр

Таким чином, собівартість туру, що розробляється нами, складе:

$$1) 4\,800 \text{ грн.} + 650 \text{ грн.} = 5\,450 \text{ грн}$$

$$2) 5\,450 \text{ грн.} \times 10\% = 545$$

$$3) 4\,800 \text{ грн} + 650 \text{ грн} + 545 \text{ грн} = 5\,995 \text{ грн}$$

У сучасних умовах ринкових стосунків сильним регулятором цін є сам ринок, де ціна визначається в результаті поєднання туру використовуються методом "витрати плюс прибуток" В цьому випадку ціна туристкою путівки для конкретного покупця цього туру визначатиметься по формулі[34]:

$$Ц = S + П + Н / Ч$$

Де Ц - ціна путівки;

S - собівартість туру;

П - прибуток (може варіюватися від 20 до 60 %);

Н - податки;

Ч - кількість людина в турі.

У справжні час в Україні застосовується два види податкових ставок : у випадку якщо об'єктом оподаткування є доходи - податкова ставка встановлюється у розмірі 13%; а якщо доходи, зменшені на величину витрат (прибуток) те податкова ставка складає 25%

$$1) 5\,995 \text{ грн} \times 20\% = 1\,199 \text{ грн}$$

$$2) 5\,995 \text{ грн} + 1\,199 \text{ грн} = 7\,194 \text{ грн}$$

$$3) 7\,194 \text{ грн} \times 13\% = 935,22 \text{ грн}$$

$$4) 5\,994 \text{ грн} + 1\,199 \text{ грн} + 935,22 \text{ грн} = 8\,128,22 \text{ грн}$$

$$5) Ц = 5\,995 \text{ грн} + 1\,199 \text{ грн} + 935,22 \text{ грн} / 6 = 1354,87 \cong 1400 \text{ грн}$$

Висновки до розділу 3

Рафтинг - це, в першу чергу, екстремальний вид спорту, а вже в другу, активний відпочинок. Багато людей нехтують цією інформацією, вважають, що це добрий відпочинок, не читають правила техніки безпеки і не слухають інструктора. Потом трапляються травми, переломи і навіть тяжкі ушкодження. Спорт і активний, екстремальний туризм- це чудово. Але потрібно ставитися до свого здоров'я з повагою. Правила техніки безпеки придумані вже багато разів, перевірені часом та людьми, їм треба довіряти та дослухатись до них. Я, особливо, також приймала участь у такому екстремальному відпочинку. Вперше, коли мені було десь 12 років.

Миз класом поїхали на Південний Буг. Це була чудова поїздка з багатьма пригодами. Після рафтингу ми катались на лошадях посеред лісу. Вдруге, я поїхала вже в 15 років з подругою та її батьками. Друга поїздка вже була більш крута і екстремальна.

Рафтинг дуже добре розвивається в Україні. Це завжди весела пригода для любителів активно провести час.

ВИСНОВКИ

В ході роботи я захопилась спортивним туризмом ще більше. Це дуже цікава тема, в яку потрібно зануритись кожному. Спортивний туризм в Україні розвивається досить швидко. В нас з'являються спонсори, які фінансово вкладаються в різні нові проекти. В нас добре розвинуті всі види туризму: пішохідний, гірський, лижний, водний, велосипедний, кінний, спелеотуризм, вітрильний, автомобільний. В своїй дипломній роботі особливу увагу я привернула на водний туризм, а саме рафтинг.

Якщо порівнювати з іншими видами спортивного туризму, це досить нова галузь, яка була заснована в 95 році. В цьому ж році на річці Замбезі було організовано змагання Camel White Water Challenge, що вважається неофіційним чемпіонатом світу з рафтингу. Також було засновано міжнародну федерацію рафтингу IRF. Таким чином, рафтинг став офіційно новим видом спорту.

Це особливий вид спортивного туризму, який підійде майже всім та подарує масу яскравих вражень. Однією з основних переваг водного туризму є його загальна доступність. Проте, з точки зору організації турів, водний туризм технічно більше складений.

Я сподіваюсь, що з кожним роком, інвестори ще більш будуть вкладатись в розвиток України, а саме спортивного туризму. Це приносить дуже гарний прибуток, розвиває в людях спортивних ентузіазм і дарую відчуття щастю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Спортивний туризм- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://sites.google.com/site/sportivnijturizmvukraieni/vidi-sportivnogo-turizmu>
2. Спортивний туризм- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://referatss.com.ua/work/sportivnij-turizm-viznachennja-ta-vidi>
3. Управління фізичної культури і спорту -[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://sport-koda.org/content/sportyvnyu-turyzm>
4. Управління фізичної культури і спорту-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://sport-koda.org/content/sportyvnyu-turyzm>
5. Поняття та види спортивного туризму- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://tourlib.net/statti_ukr/shahova.htm
6. Характеристика основних видів спортивно-оздоровчого туризму- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://studwood.net/1140245/turizm/harakteristika_osnovnih_vidiv_sportivno_ozdorovchogo_turizmu
7. Розвиток спортивного туризму в країнах Європи- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://vuzlit.com/353411/rozvitok_sportivnogo_turizmu_krayinah_yevropi
8. Управління фізичної культури і спорту- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://sport-koda.org/content/sportyvnyu-turyzm>
9. Основні види туризму в Україні 2021- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://ukasko.ua/uk/blog/kakie-osnovnye-vidy-turizma-v-ukraine-v-2020>
10. Спортивний туризм в Україні- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://sites.google.com/site/sportivnijturizmvukraieni>
11. Пішохідний туризм- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://sites.google.com/site/mandrivkaua2015/home/pisohidnij-turizm>
12. Поради туристам- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://turnavigator.com.ua>
13. Гірський туризм- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://tourlib.net/statti_ukr/krykunova.htm
14. Особливості та переваги велосипедного туризму- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://tourlib.net/statti_ukr/shyshkina.htm
15. Особливості та переваги спелеотуризму -[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://bigbro.com.ua/speleoturizm-tse-shho-take-vidi-tsili-i-osoblivosti-sporyadzhennya-riznovidi-sportivnogo-turizmu>
16. Особливості та переваги лижного туризму-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://www.wiki.uk->

ua.nina.az/%D0%9B%D0%B8%D0%B6%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B8%D0%B7%D0%BC.html

17. Особливості та переваги спелеотуризму-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://geohub.org.ua/node/817>

18. Кий авіа- провідна компанія у сфері туризму-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://kiyavia.com/about>

19. Подорожі для всієї родини БМ Сімя- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://vsitury.com.ua/company/166>

20. Екстремальний туризм-[Електронний ресурс]- Режим доступу: https://ozi.pp.ua/ekstremalniy-turizm_14285

21. Перспективи розвитку екстремального туризму в Україні-[Електронний ресурс]- Режим доступу: https://tourlib.net/statti_ukr/vasyljuk.htm

22. Рафтинг в Україні-[Електронний ресурс]- Режим доступу: https://ua.igotoworld.com/ua/article/1394_rafting-v-ukraini-emociinii-vidpochinok-sho-de-i-jak.htm

23. Про рафтинг-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://rafting.ua/federation/about-urf/47-about-rafting?amp>

24. Рафтинг- що це, чому варто спробувати- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://skyta.com.ua/news/Rafting___shho_ce__i_chomu_varto_sprobuвати.html

25. Рафтинг в Україні- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://ua.igotoworld.com/ua/article/1266_rafting-v-ukrajini-top-10-misc-kudi-rojhati-na-splav-po-richci.htm

26. Рафтинг Південний Буг-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://x-life.com.ua/turyi/splavy/pivdennij-bug-vin-obl-2-dni>

27. Рафтинг в Мігії на Південному Бузі-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://kotygoroshko.mk.ua/rafting-migiya>

28. Правила для туристів перед сплавом-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://www.tourclub.com.ua/ru/info/usefull-info/safety-instructions/instruktazh-pered-raftingom>

29. Поради професіонала для рафтингу-[Електронний ресурс]- Режим доступу: https://skyta.com.ua/news/Poradi_profesionala_dlya_raftingu.html

30. Інструктаж туристів перед сплавом- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://www.tourclub.com.ua/ru/info/usefull-info/safety-instructions/instruktazh-pered-raftingom>

31. Правила поведінки і техніки безпеки на активному маршруті-[Електронний ресурс]- Режим доступу: https://kuliarpohod.com.ua/noind_pravila

32. Розрахунок вартості туру-[Електронний ресурс]- Режим доступу: https://vuzlit.com/348759/rozrahunok_vartosti_turu

33. Облік витрат туристичного підприємства- [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://tourlib.net/statti_ukr/korol3.htm

34. Структура вартості туристичного обслуговування та ціни туристичного продукту-[Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://buklib.net/books/24788/>

ДОДАТОК 1

Перевірка тексту на плагіат

Кваліфікаційна робота бакалавра

Тема: «Розробка та впровадження регіональних спортивних турів»Засіб перевірки <https://plagiarism-detector.com/>

Унікальність по фразам > 30 %

Унікальність по словам > 30 %

Керівники:

(підпис)

професор, д.е.н. Меліх О.О.

(вчене звання, прізвище та ініціали)

ст.викладач, к.е.н. Іванченков В.С.

(вчене звання, прізвище та ініціали)

Здобувачка:

(підпис)

Лінцова А.Р.

(ПІБ)

ДОДАТОК 2

Наукова робота здобувача

Туризм як засіб реабілітації

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ МІЖНАРОДНОГО ВЕБІНАРУ,

присвяченого 120-річчю ОНТУ та
Всесвітньому дню туризму

05 жовтня 2022 року

ШЛЯХИ ЗБІЛЬШЕННЯ ТУРПОТОКУ В М. ОДЕСА ЧЕРЕЗ АКТИВІЗАЦІЮ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЮ МІЖНАРОДНИХ СПОРТИВНИХ ПОДІЙ

*Олена МЕЛІХ, д.е.м., професор,
В'ячеслав ІВАНЧЕНКОВ, к.е.м., ст. викладач,
Альона ЛІНЦОВА, здобувач СВО «Бакалавр»,
Одеський національний технічний університет, м. Одеса, Україна
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації*

Відомо, що спортивні події поділяються на видовищні і менш видовищні. Причому менш видовищні події цікаві достатньо широкому колу глядачів і вболівальників, але можуть бути незручними для перегляду. Наприклад, стрільба. Стрілецький спорт вважається одним із найдавніших привабливих видів спорту. З'явився він в давні часи: у середині XIV століття луки та арбалети еволюціонували у вогнепальну зброю, після чого активно почала розвиватися кульова стрільщина. В 1896 змагання зі стрільби з гвинтівки і пістолета були включені в програму перших Олімпійських ігор 1896, а з 1897 регулярно стали проводитися чемпіонати світу з кульової стрільби [1]. Місця стрільбища чи тирів мають обмежуючі фактори щодо участі вболівальників. Тому більшість їх перетворюється в глядачів через засоби масової інформації. Обмеження впродовж пандемії перетворили багато видів спорту в онлайн видовищні. Але оновлення івентів та подій офлайн більш інтенсивніше проходить на футбольних,

баскетбольних полях, там, де проходять змагання з гімнастики, бойових видів спорту, ніж на стрільбищах і в тирах. І так по всьому світові.

В історії такого сучасного виду спорту, як яхтинг, теж були підйоми і спади чисельності вболівальників. Однак ті країни, де є вихід в море, завжди підтримують видовищність такого виду спорту (Хорватія, Іспанія, Греція та Туреччина) [2].

Оскільки м. Одеса знаходиться на березі Чорного моря, ми пропонуємо збільшити туристичний потік через участь в івентах щодо яхтингу та розваг на морі.

Історія і традиції Одеси-спортивної сягають своїм корінням далеко в минуле. І це не просто історія, а золота хроніка всіляких перемог і досягнень на змаганнях різного рівня.

Організований спорт з'явився в Одесі в третій чверті XIX ст., коли почали створюватися спортивні клуби та товариства. Так в 1875 році був створений Чорноморський яхт-клуб — перша організація згуртованих навколо себе місцевих спортсменів [3].

Яхтинг чи сейлінг (англ. Sailing) — активний вид водного спорту, в якому спортсмени змагаються, використовуючи вітрильне спорядження, встановлене, головним чином, на яхтах. Зародився яхтинг в Нідерландах в XVI столітті. Слово «jaght» (утворене від «jagen» — «гнати», «переслідувати») вперше відзначено в голландсько-латинському словнику 1599 року. Вітрильний спорт є олімпійським видом спорту. Від 1900 р. вітрильний спорт увійшов у програму олімпійських ігор, а 1907-го почав діяти Міжнародний союз вітрильних змагань [4]. Регата (італ. Regata, від riga - ряд, лінія; стартова лінія) — велике, зазвичай традиційне, змагання з вітрильного або гребного спорту, що складається з серії гонок для судів різних класів (іноді регатою називають змагання з водно-моторного спорту або змагання радіокерованих яхт). Однією з перших відомих регат була відбулася в 1740 році Венеціанська регата гондольєрів. З середини XIX в. регати з вітрильного і гребного спорту стали проводитися в Великобританії, Франції, Німеччині, Італії, Іспанії, Швейцарії, Бельгії, з кінця XIX - початку XX ст. — в скандинавських країнах, США, Канаді, країнах Латинської Америки і ін. [5].

Нами пропонується тур для тих, кому цікавий яхтинг та Одеса. Він має включати:

пішохідні екскурсії по набережній,
візити в ресторани з Одеською кухнею,
екскурсію в Одеський порт та маяк,
прогулянку на яхті.

Впродовж днів відпочинку туристам пропонується відвідування відкриття регати, стеження яхтових гонок, відвідування урочистого закриття регати.

Такий тур є привабливим для іноземців, бо яхтинг не має кордонів. Профіль туристів складається з типових характеристик – середній вік, бажання відпочивати влітку на узбережжі, бажання впізнавати нове, мати активну життєву позицію.

Список джерел:

1. Історія виникнення та розвитку спортивної стрільби. Електронний ресурс: <https://sportovets.com.ua/sportyvna-strilba/>
2. Топ-5 місць для європейського яхтингу. Електронний ресурс: <https://interparus.com/ua/top-5-sailing-spots-europe/>
3. Чорноморський яхт-клуб. Електронний ресурс: <https://bsyc.odessa.ua/>
4. Sailing History. Електронний ресурс: <https://www.rookieroad.com/sailing/history/>
5. Сміль І. Географія туризму: [навч. пос.] / Ігор Сміль – Ніжин : ПП Лисенко М. М., 2011. – 576 с. Електронний ресурс: https://www.researchgate.net/profile/Igor-Smil/publication/332079210_Geografia_turizmu/links/5c9e26f5299b11169500098/Geografia-turizmu.pdf

ДОДАТОК 3

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра туристичного бізнесу та рекреації
Напрямок підготовки (спеціальність)
242 «Туризм»
Освітня програма Міжнародний туризм

Презентація

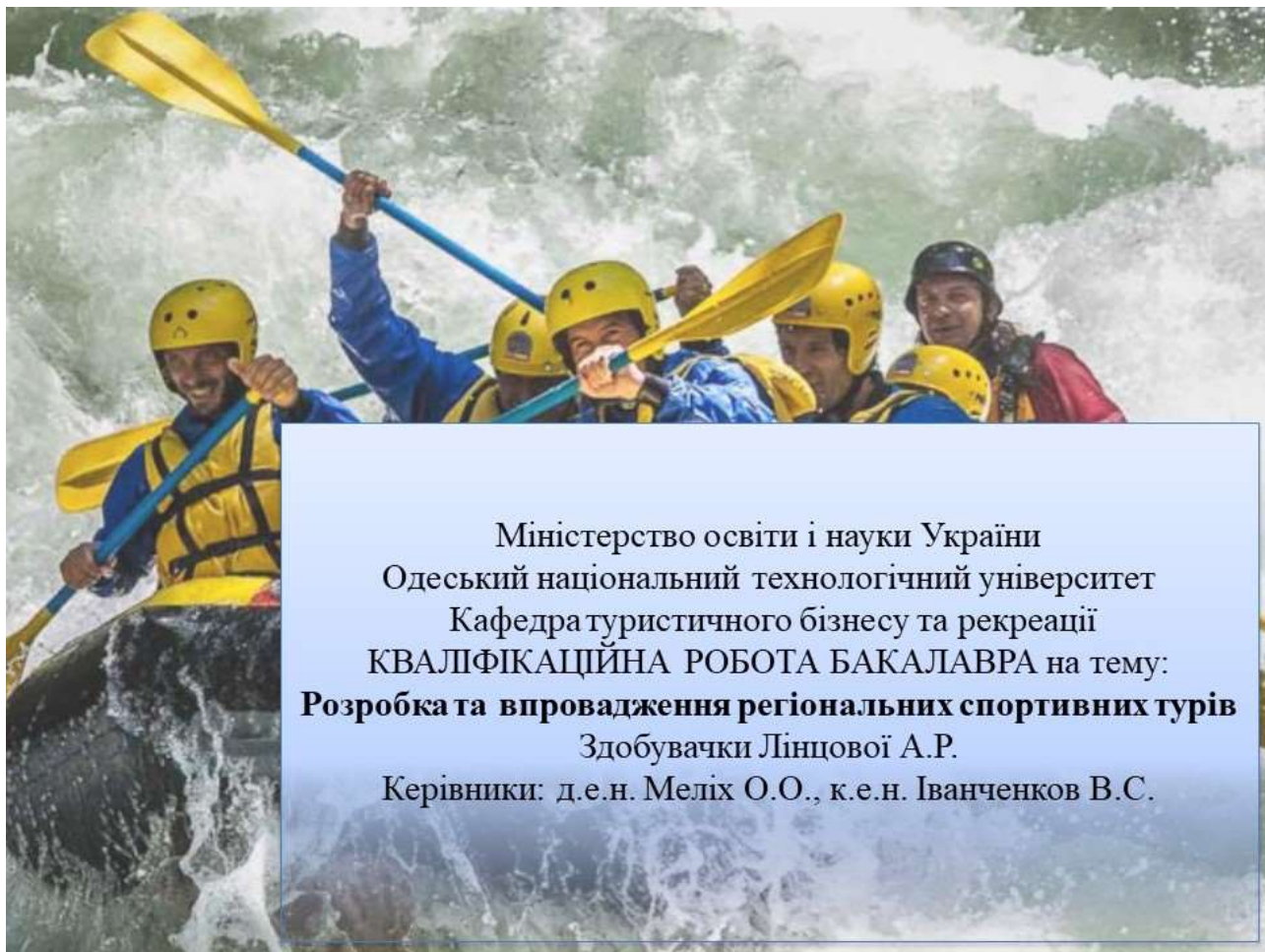
кваліфікаційної роботи бакалавра

на тему «Розробка та впровадження регіональних спортивних турів»

Кількість слайдів 18

Здобувачка: _____ / Лінцова А.В./
(підпис)Керівники: _____ / Меліх О.О./
(підпис)_____ / Іванченков В.С./
(підпис)

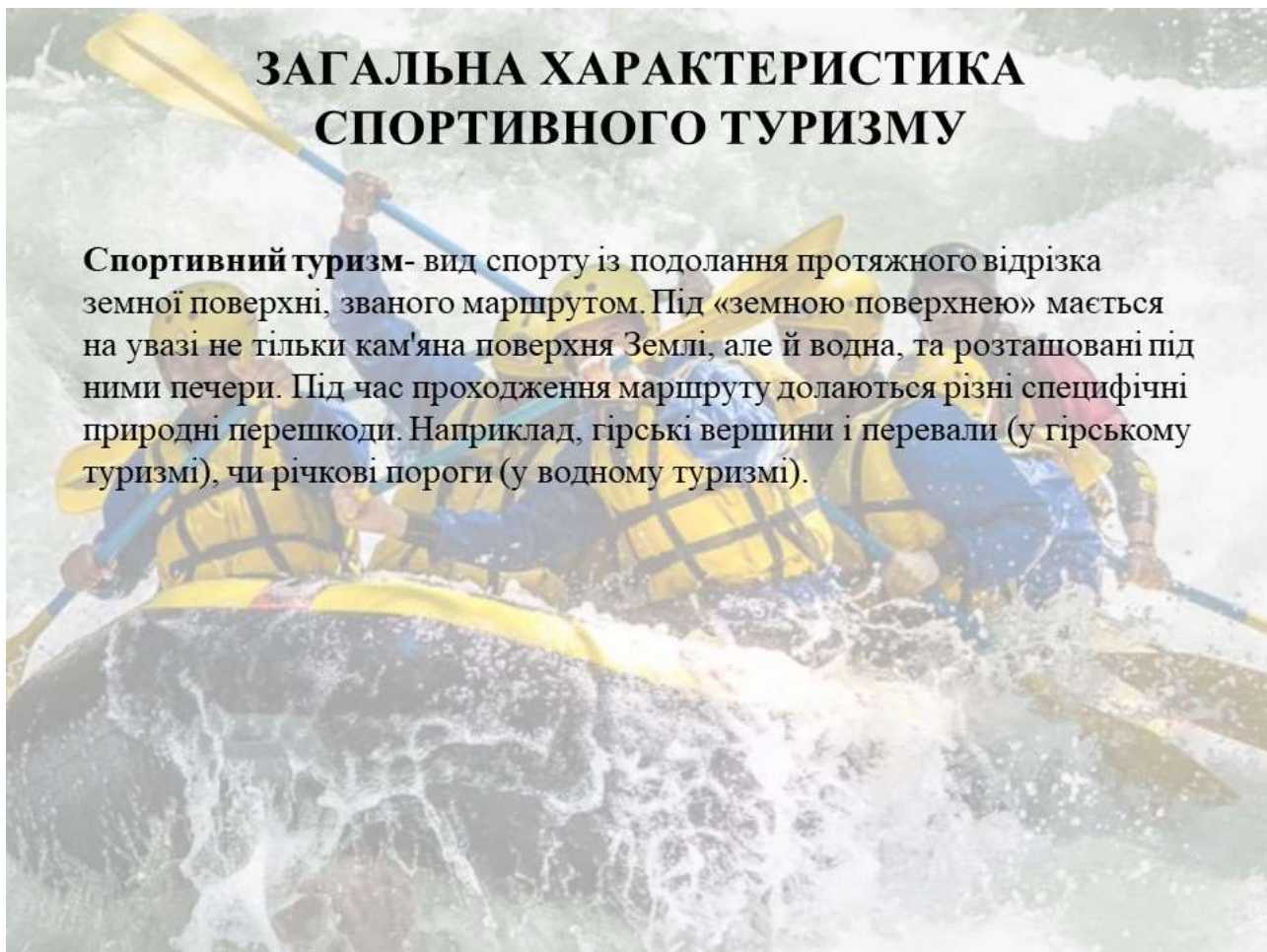
Одеса 2022

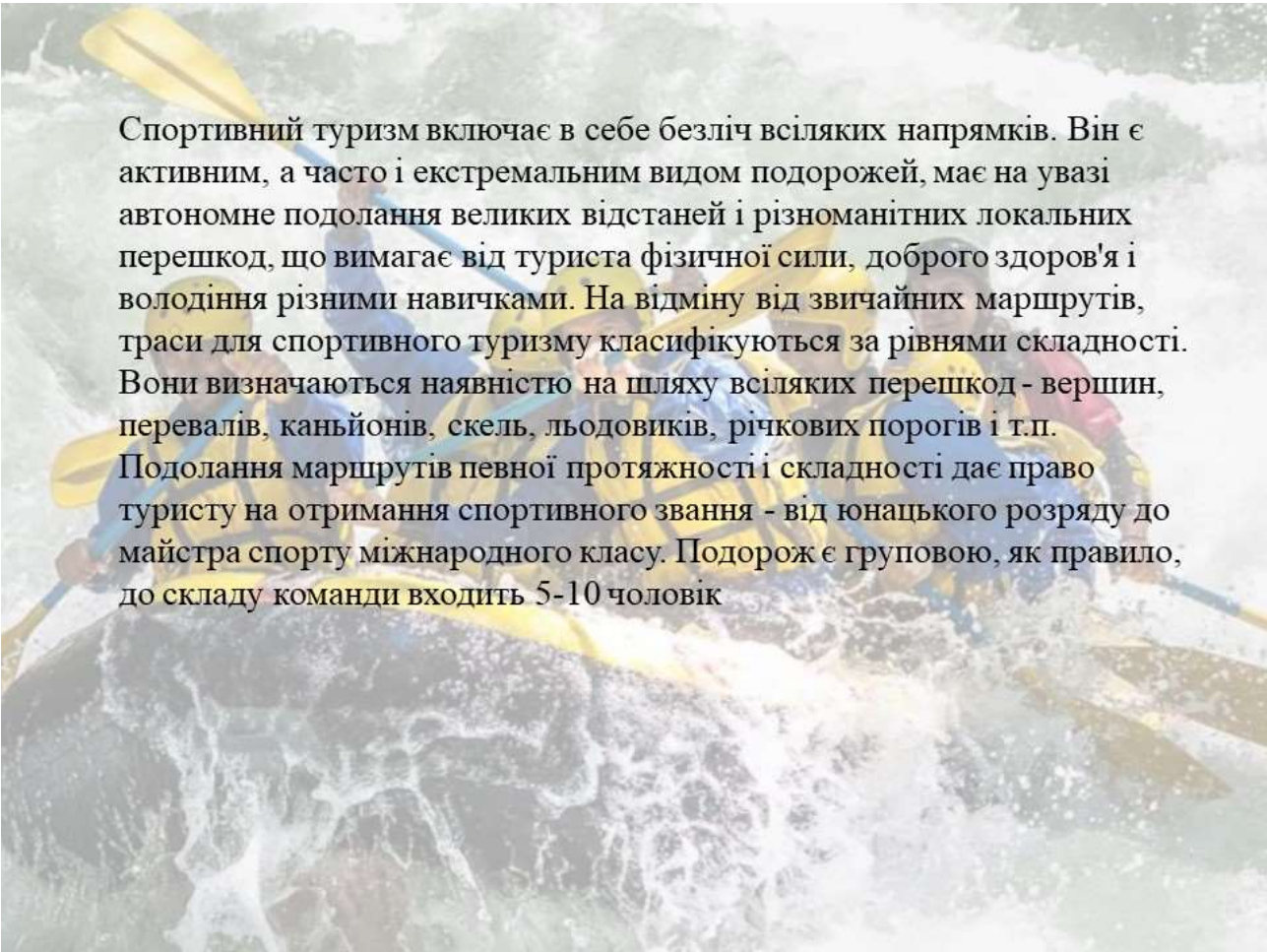

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет
Кафедра туристичного бізнесу та рекреації
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА на тему:
Розробка та впровадження регіональних спортивних турів
Здобувачки Лінцової А.Р.
Керівники: д.е.н. Меліх О.О., к.е.н. Іванченков В.С.

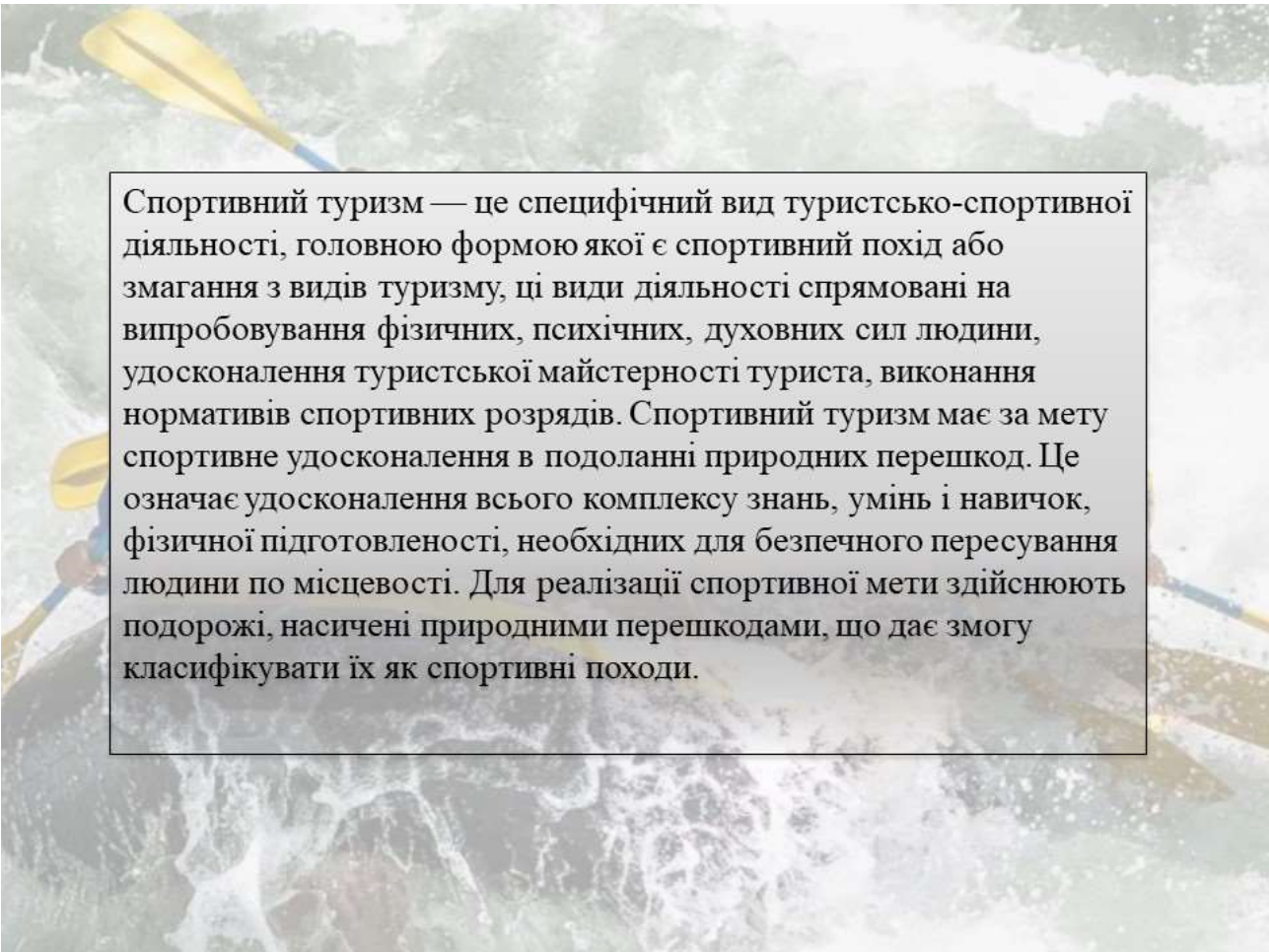
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ

Спортивний туризм- вид спорту із подолання протяжного відрізка земної поверхні, званого маршрутом. Під «земною поверхнею» мається на увазі не тільки кам'яна поверхня Землі, але й водна, та розташовані під ними печери. Під час проходження маршруту долаються різні специфічні природні перешкоди. Наприклад, гірські вершини і перевали (у гірському туризмі), чи річкові пороги (у водному туризмі).

Спортивний туризм включає в себе безліч всіляких напрямків. Він є активним, а часто і екстремальним видом подорожей, має на увазі автономне подолання великих відстаней і різноманітних локальних перешкод, що вимагає від туриста фізичної сили, доброго здоров'я і володіння різними навичками. На відміну від звичайних маршрутів, траси для спортивного туризму класифікуються за рівнями складності. Вони визначаються наявністю на шляху всіляких перешкод - вершин, перевалів, каньйонів, скель, льодовиків, річкових порогів і т.п. Подолання маршрутів певної протяжності і складності дає право туристу на отримання спортивного звання - від юнацького розряду до майстра спорту міжнародного класу. Подорож є груповою, як правило, до складу команди входить 5-10 чоловік

Спортивний туризм — це специфічний вид туристсько-спортивної діяльності, головною формою якої є спортивний похід або змагання з видів туризму, ці види діяльності спрямовані на випробовування фізичних, психічних, духовних сил людини, удосконалення туристської майстерності туриста, виконання нормативів спортивних розрядів. Спортивний туризм має за мету спортивне удосконалення в подоланні природних перешкод. Це означає удосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок, фізичної підготовленості, необхідних для безпечного пересування людини по місцевості. Для реалізації спортивної мети здійснюють подорожі, насичені природними перешкодами, що дає змогу класифікувати їх як спортивні походи.

Види та функції спортивного туризму

Функції спортивного туризму. Однією з основних функцій спортивного туризму є оздоровча. Тому сьогодні спортивний туризм ми іноді іменуємо спортивно-оздоровчим. Оздоровча цінність туризму полягає у тому, що природа взаємодіє з людиною, виконуючи стосовно неї низку важливих функцій: реабілітаційну, психотерапевтичну, естетичну та пізнавальну. Довготривалість такої взаємодії загартовує людину та підвищує фізичну життєдіяльність організму. Водночас туристична діяльність проводиться за будь-яких погодних умов і для проходження маршруту вимагає фізичного та психологічного навантаження.

Людина - органічна ланка цілісної екосистеми. І тому тяжіння міського жителя до природи, не зіпсованої цивілізацією, є зрозумілим.

Туризм - особлива форма зв'язку людини з природою. З епізодичного, затьмареного умовами повсякденності, щоденного поспіху, "марноти марнот" туризм перетворюється на постійно діючий, звільнений від пут повсякденності домінуючий серед інших способів екзистенційного буття. Іншими важливими завданнями спортивного туризму є можливість раціонального використання вільного часу, а також самореалізація та самоствердження людини в суспільстві.

За видами спортивний туризм поділяється на:

- *пішохідний туризм* - пересування на маршруті проводиться в основному пішки;
- *лижний туризм* - пересування на маршруті здійснюється в основному на лижах;
- *гірський туризм* - піші походи в умовах високогір'я;
- *водний туризм* - сплав по річках залежно від категорії, річки, як правило, гірські;
- *спелеотуризм* - подорожі по підземних порожнинах;
- *вітрильний туризм* - подорожі на суднах під вітрилом по морю або акваторіями великих озер;
- *на засобах пересування* - розділ, що включає в себе велосипедні, кінні та авто- та мотоподорожі;
- *комбінований туризм* - подорожі, що поєднують в собі елементи різних видів туризму.

- Вид спорту «Спортивний туризм» був включений в Єдину спортивну класифікацію в 1949 р., має певні розрядні вимоги для отримання спортивних звань і розрядів. У 1970 вперше були проведені змагання на кращий туристський похід.

Розвиток спортивного туризму в країнах Європи

Спортивний туризм в Європі дуже розвинений і знаходиться на високому рівні. Одним із центрів спортивного туризму вважаються європейські Альпи, які приваблюють поціновувачів альпінізму та гірського туризму з усього світу. Тут знаходяться багаточисленні місця для зупинок та туристичні бази для подорожуючих які на протязі усього року приїжджають з усіх куточків планети. Активно приймають туристів, які надають перевагу гірськолижним курортам, такі Європейські країни як: Австрія, Швейцарія, Італія та Франція.

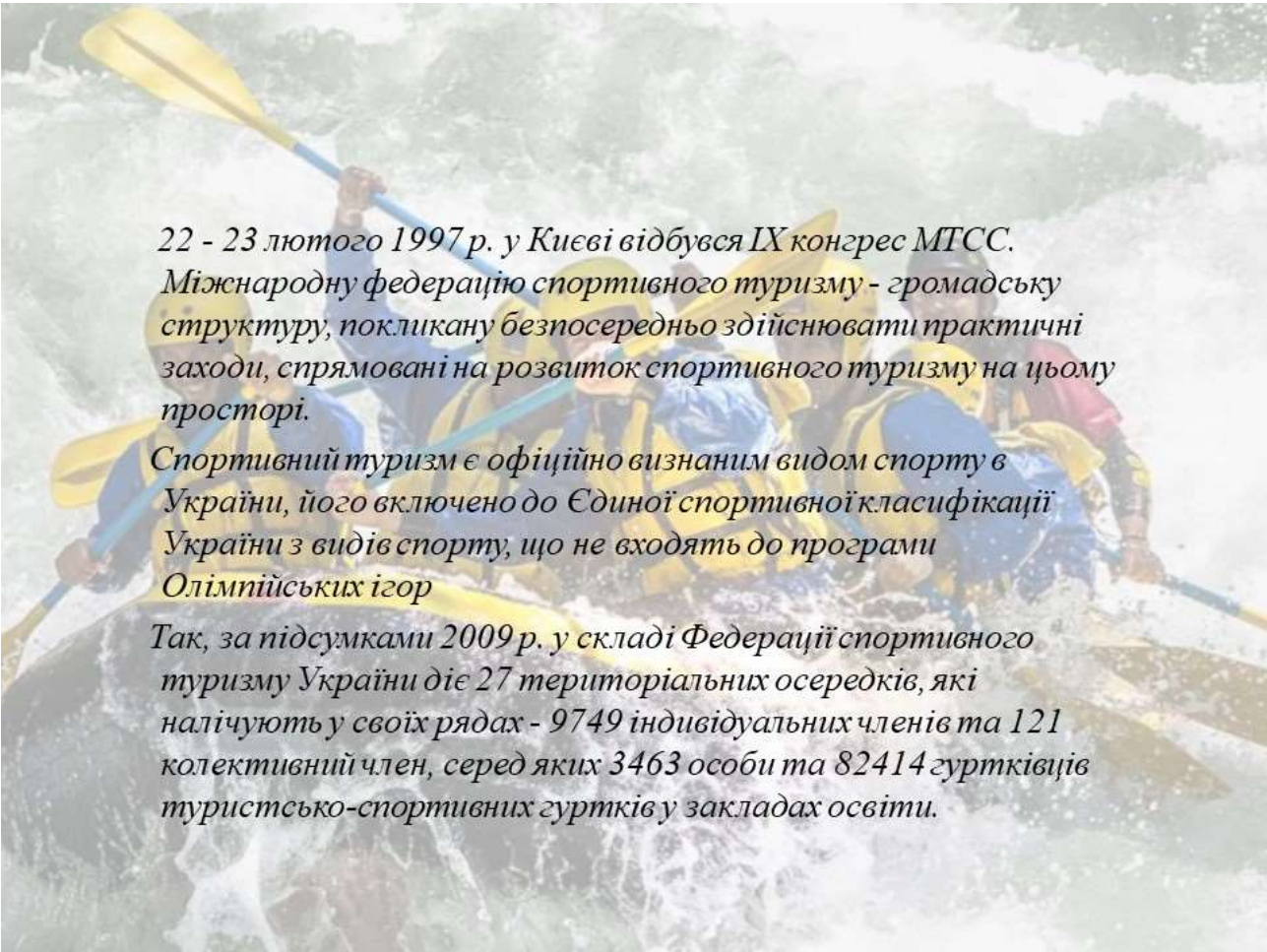
Висновки до 1 розділу:

Дуже цікаво дізнаватись якнайбільше про спортивний туризм. Вибираючи тему, я не вагалася, що це буде саме ця. Цікаво читати щось нове про кожну країну, в якій добре розвинений спортивний туризм. Можна зробити висновок, що в багатьох країнах Європи спортивний туризм добре розвинений. Звичайно, є ще куди прагнути, але планета не стоїть на місці. Спортивний туризм не лише дуже цікавий, а й корисний вид відпочинку, завдяки якому розвивається фізична підготовка людини. Він підійде всім охочим, головне, грамотно розподілити навантаження та обрати напрямки. Щодо України (беремо час до початку війни), спортивний туризм активно розвивається і з кожним роком набирає все більше обертів та популярності. Дедалі більше людей з великим задоволенням відвідують нашу країну, відкриваючи для себе нові місця.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СПОРТИВНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Види спортивного туризму в Україні

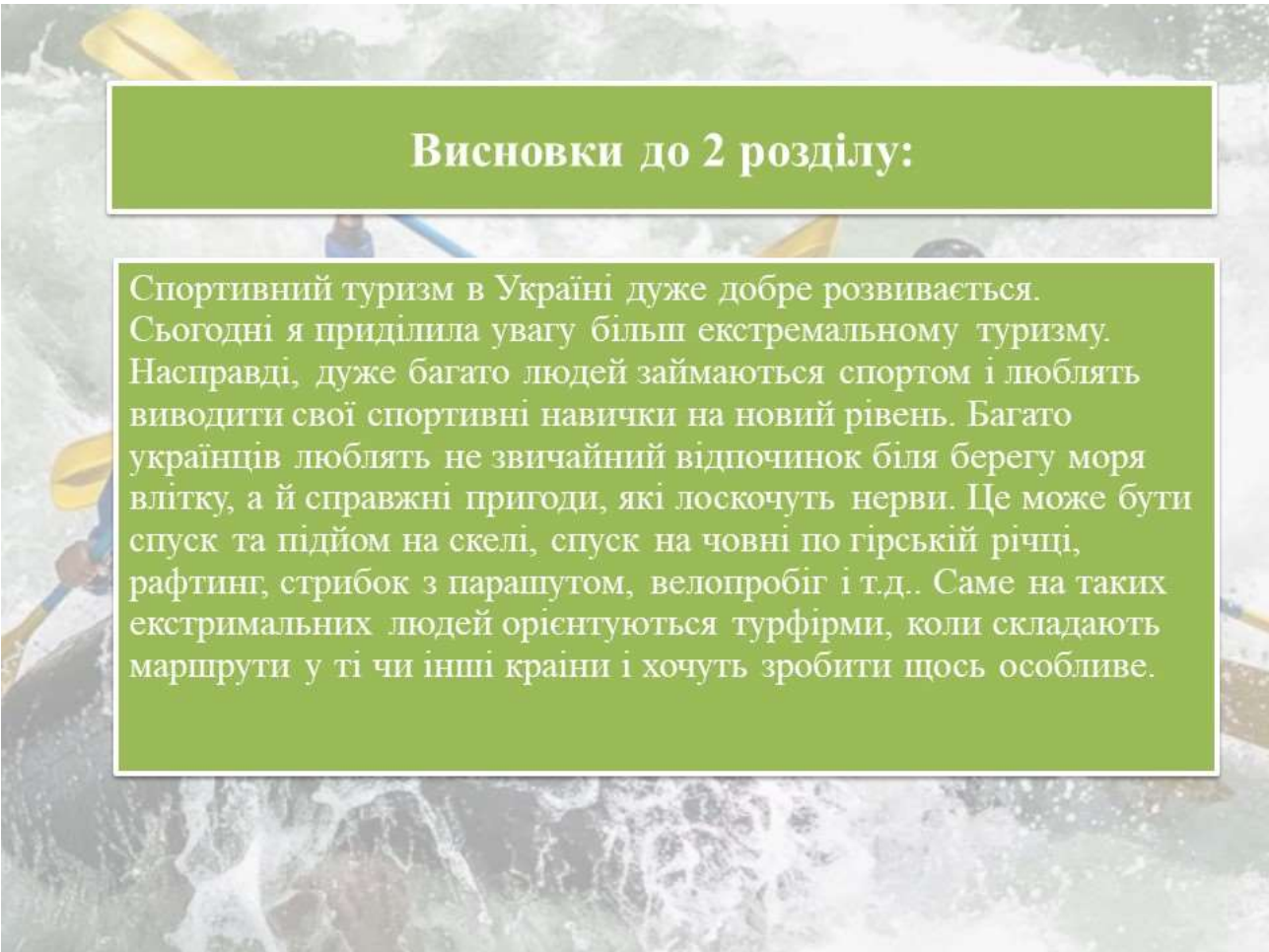
Україна має приголомшливі перспективи для туризму та розвитку цієї галузі. Навіть за умови того, що для українців став набагато доступнішим закордонний відпочинок, спростилися умови для подорожей і з'явилися лоукост рейси, чимала кількість людей обирає відпочинок в Україні. А в нашій країні туристам є з чого вибрати для хорошої відпустки. Спортивний туризм має за мету спортивне удосконалення в подоланні природних перешкод. Це означає удосконалення всього комплексу знань, умінь і навичок, фізичної підготовленості, необхідних для безпечного пересування людини по місцевості. Для реалізації спортивної мети здійснюють подорожі, насичені природними перешкодами, що дає змогу класифікувати їх як спортивні походи. Спортивним туризмом в Україні займається Федерація Спортивного Туризму України. Люди які займаються спортивним туризмом є спортсменами. Основною ідеєю спортивного туризму є участь спортсменів в спортивних походах, змаганнях зі спортивного туризму, експедиціях та екскурсіях.

22 - 23 лютого 1997 р. у Києві відбувся IX конгрес МТСС. Міжнародну федерацію спортивного туризму - громадську структуру, покликану безпосередньо здійснювати практичні заходи, спрямовані на розвиток спортивного туризму на цьому просторі.

Спортивний туризм є офіційно визнаним видом спорту в Україні, його включено до Єдиної спортивної класифікації України з видів спорту, що не входять до програми Олімпійських ігор

Так, за підсумками 2009 р. у складі Федерації спортивного туризму України діє 27 територіальних осередків, які налічують у своїх рядах - 9749 індивідуальних членів та 121 колективний член, серед яких 3463 особи та 82414 гуртківців туристсько-спортивних гуртків у закладах освіти.

Висновки до 2 розділу:

Спортивний туризм в Україні дуже добре розвивається. Сьогодні я приділила увагу більш екстремальному туризму. Насправді, дуже багато людей займаються спортом і люблять виводити свої спортивні навички на новий рівень. Багато українців люблять не звичайний відпочинок біля берегу моря влітку, а й справжні пригоди, які лоскочуть нерви. Це може бути спуск та підйом на скелі, спуск на човні по гірській річці, рафтинг, стрибок з парашутом, велопробіг і т.д.. Саме на таких екстримальних людей орієнтуються турфірми, коли складають маршрути у ті чи інші країни і хочуть зробити щось особливе.

РОЗРОБКА НОВОГО ЕКСТРЕМАЛЬНО-СПОРТИВНОГО ТУРУ З РАФТИНГОМ

Набираючи в пошуковій системі «Рафтинг на Південному Бугі», ви побачите масу різноманітних пропозицій. Чим керуватися у виборі? На чому ж зупинитися?

Багато компаній пропонують на дозвіллі розваги, всілякі атракціони та дискотеки. На наш погляд, усе це можна знайти і в місті, а до Національного парку люди приїжджають зовсім за іншим.

Якщо ви вирішили приїхати до нас, то знайте: Ви – дорогі гості. Ми – привітні господарі. Відносини будуються на взаємній повазі. Ми пропонуємо насолодитися активним видом відпочинку, відчутти природу, познайомитися з новими людьми та добре провести час.

Ріка Південний Буг – відноситься до великих рік басейну Чорного моря, єдина велика річка України, що повністю протікає по її території, довжиною 806 кілометрів. Долина ріки дуже живописна: вона захоплює своїм поєднанням скalistої місцевості з польовою, і, звичайно, густими лісами.

Маршрут включає в себе 13 неперевершених порогів, 6 з яких ми подолаємо вже в перший день! Наш кемпінг знаходиться в одному із наймальовничіших місць, де у вас буде можливість у повній мірі насолодитися спокоєм і тишею.

Рафтинг Південний Буг починається у м. Вінниця і закінчується там ж. Подорожуючи цим маршрутом, ви зможете помилуватися краєвидами місцевості та основної героїні поїздки – річки Південний Буг. По обидва боки вас чекає надзвичайна фауна та флора, характерні для цієї місцевості.

Найголовніше, що сплав по Бугу – це дуже легкий спосіб активного проведення часу. Ось чому ви можете бути спокійними під час подорожі через, адже цей маршрут класифікується як легкий і приємний. Сплавні засоби розраховані на 2 або 4 та 6 осіб, а кожен учасник оснащений рятувальним жилетом. Вас супроводжуватиме досвідчений інструктор, який відповідає за безпеку

Рафтинг Південний Буг починається у м. Вінниця і закінчується там ж. Подорожуючи цим маршрутом, ви зможете помилуватися краєвидами місцевості та основної героїні поїздки – річки Південний Буг. По обидва боки вас чекає надзвичайна фауна та флора, характерні для цієї місцевості.

Опис туру:

- -сплав по найбільших порогах Південного Бугу;
- -проживання в облаштованому рафтинг-таборі;
- -прогулянка до надзвичайно красивого «Блакитного» кар'єрного озера, купання в озері;
- -це справжня пригода для компанії – екстремально, але безпечно; на природі, але з комфортом та організовано.

У вартість входить:

- послуги досвідченого інструктора;
- прокат човнів та загального спорядження;
- харчування 2-х разове (домашня кухня) + чай зі смаколикami протягом дня;
- прокат наметів 2-3-місних + прокат каремату (туристичний килимок);
- туристичне страхування;
- У вартість не входить:
- прокат спального мішка – 90 грн. за весь тур;
- місце у мікроавтобусі Київ-Мигія-Київ – 750 грн. ;
- прокат неопренового гідрокостюму для рафтингу (рекомендовано для сплавів у квітні та вересні) - 155 грн./день.

Додаткові розваги та послуги:

- гриль-меню (розраховується індивідуально);
- зйомка та монтаж відеоролика, екстремальна зйомка рафтинга з води, фотограф, гітарист, скелелазіння.

Програма туру:

Перший день:		Другий день:	
06:00	Збір групи і виїзд з Одеси на мікроавтобусі	09:30	Підйом. Банні процедури. Сніданок (каша на вогнищі, бутерброди та кава)
9:30-10:00	Приїзд групи в рафтинг-табір в с. Мигія. Поселення в наметовому містечку або дерев'яні споруди	10:00	Сплав 10 км вниз по Бузькому каньйону. Насолоджуємося красою заповідника Національний Парк «Бузький Гард».
10:00 - 11:30	Розселення та вільний час	14:00	Приїзд до табору. Душ та вільний час.
11:30	Обід. Суп з ухи, друге-шашлик курячий або свинячий та гарнір	14:50	Обід в таборі. Підготовка до від'їзду. Спільний фотосет.
13:00	Підготовка до рафтингу. Кожний учасник отримує рятувальний жилет, каску та весло.	16:30	Виїзд додому
13:30	Інструктаж та підготовка до рафтингу.	20:30	Прибуття до Одеси
13:50	Фотосесія.		
14:00	Рафтинг по Південному Бугу		
17:00	Приїзд до бази відпочинку. Вільний час.		
18:00	За бажанням готування страв		

19:00.	Смачна вечеря. Плов з м'ясом на кострі. Активний відпочинок: ігри в командах, теніс, гра на гітарі біля костру
22:00	Відбій

ВИСНОВОК:

В ході роботи я захопилась спортивним туризмом ще більше. Це дуже цікава тема, в яку потрібно зануритись кожному. Спортивний туризм в Україні розвивається досить швидко. В нас з'являються спонсори, які фінансово вкладаються в різні нові проекти. В нас добре розвинуті всі види туризму: пішохідний, гірський, лижний, водний, велосипедний, кінний, спелеотуризм, вітрильний, автомобільний. В своїй дипломній роботі особливу увагу я привернула на водний туризм, а саме рафтинг.

Якщо порівнювати з іншими видами спортивного туризму, це досить нова галузь, яка була заснована в 95 році. В цьому ж році на річці Замбезі було організовано змагання Camel White Water Challenge, що вважається неофіційним чемпіонатом світу з рафтингу. Також було засновано міжнародну федерацію рафтингу IRF. Таким чином, рафтинг став офіційно новим видом спорту.

Це особливий вид спортивного туризму, який підійде майже всім та подарує масу яскравих вражень. Однією з основних переваг водного туризму є його загальна доступність. Проте, з точки зору організації турів, водний туризм технічно більше складений.

Я сподіваюсь, що з кожним роком, інвестори ще більш будуть вкладатись в розвиток України, а саме спортивного туризму. Це приносить дуже гарний прибуток, розвиває в людях спортивних ентузіазм і дарує відчуття щастя.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

